

OFFISERSBLADET

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

6
2014

**Litt av hvert
Kjekt å ha!
Hva skjer?**

Øvelse Noble Ledger

-NATOs REAKSJONSSTYRKE ØVDE I ØSTERDALEN

HV

– Flere store øvelser i september

Marinedykkere i Syria

– Sensitive oppdrag

Flygerhelten Wilhelm Mohr (97)

– Gjenforent med sin Spitfire

Cyberangrep

– En alvorlig trussel

**Kunnskap
er makt!**

TOTAL TRAINING PROVIDER

Preparing for battle requires training systems which allow soldiers to explore the elements of combat – in advance. Live training with Saab's simulator systems and CTC solutions provides efficient tools for rapid analysis and evaluation of soldier skills and tactical behaviour.

Saab provides a complete range of capabilities covering all training steps in all domains. The product range includes simulator systems for Live Training, Live Fire Training, Virtual Training and Training Services.

We know what it takes to give your operational capability the edge.

www.saabgroup.com/training-and-simulation

SAAB

Hektisk september måned!

September er tydeligvis en svært aktiv tid på året for Forsvaret. Ikke desto mindre spennende for en redaktør, som prøver å formidle noe av denne aktiviteten. Storøvelsen til NATOs hurtige reaksjonsstyrke (NATO Response Force), gikk av stabelen i Østerdalen i store deler av september. Materiellet kom med transportskip til havnene i Brevik og Fredrikstad, og ble sendt videre på jernbanen og langs vei. Flere norske avdelinger deltok på øvelsen, som til sammen øvet nesten 6.000 soldater. Heimevernet gjennomførte også øvelser over hele landet, der nesten 3.500 HV-soldater ble øvet. En kompanistridsgruppe fra Telemark Bataljon, gjør i skrivende stund klar for avreise til en stor NATO-øvelse i Latvia. Jeg har prøvd å formidle den store aktiviteten i denne utgave.

I denne utgaven finner dere også den første av to artikler som tar for seg cybersikkerhet og cyberkrigføring. Et meget aktuelt tema, i en tid der slike trusler må tas på alvor. I den første artikkelen har Offisersbladet snakket med den internasjonalt kjente oberst Ragsdale, som har en doktorgrad innen dette fagfeltet. I neste utgave ser vi på noen av tankekorsene med cyberkrigføring, cyberovervåking og dronekrig. Håper uansett at alle kan finne noe interessant i denne utgaven.

Litt spesiell er denne utgaven også, da det er utgave nummer 100 for meg som redaktør. Snart 15 år har gått rasende fort, der hver dag har vært like lærerik, variert og spennende. Ikke bare med produksjon av Offisersbladet, men også det å få jobbe sammen med dyktige, dedikerte og hyggelige BFO-kolleger - til det beste for våre oppegående BFO-medlemmer!

Gledelig er det også at stadig flere laster ned Offisersbladets App til sin Ipad. Jeg har fått flere positive tilbakemeldinger på at Ipad-utgaven er meget leservennlig, og at bildene i artiklene virkelig kommer til sin rett. Bruken av videosnutter i annonsene og i noen artikler, gjør også utgaven litt mer spennende. Til de av dere som finner ut at dere klarer dere med Ipad-utgaven, og kutter papirutgaven, så kan dere bare sende melding om dette til post@bfo.no, eller via «Min side» på BFOs hjemmesider.

Så litt mer om Forsvarsbygg. Stadig flere medlemmer på flere nivåer, tar kontakt med BFOs tillitsvalgte, med frustrasjon over alt fra husleiemodellen, til manglende vedlikehold på rom, leiligheter og hus de bor i. Les sakene i denne utgave også. Mye er under enhver kritikk, men det skal også sies at Forsvarsbygg bygger en del nye bo-enheter. De skal også ha ros for en viss åpenhet fra de som jobber med kommunikasjon. BFO har gjennomført flere møter med Forsvarsbygg i det siste, og de fremfører sitt ønske om å båndlegge sitt årlige overskudd (som tilbakeføres til FD) i 10 år fremover, for å heve standarden på boligmassen. Det er jo prisverdig, men her må Forsvarsdepartementet også være sitt ansvar bevisst! La befalet og befalets familier få den boligstandarden de har krav på, og ikke minst fortjener! Og kjære Forsvarsbygg – selv om dere er gode på flere områder, og har dyktige ansatte, så må dere ta klagen mer på alvor!

Ha en god høst alle sammen!

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

6
oktober
2014

OFFISERSBLADET ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPPESAMMENHANG

BFO:
Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:
Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:
Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:
Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

ANNONSEANSVARLIG:
2PUNKT AS V/KARIN SMEDSRUD
Mobil: 98 20 54 16 karin@2punkt.no

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke punktprikke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER: Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvarets Mediesenter.

FORSIDE: Leopard 2 stridsvogner fra TMBN under øvelse Noble Ledger

REDAKSJONEN AVSLUTTET: 10. oktober 2014

(Bekreftet opplag 2014: 10.200)

UTGIVELSESPLAN 2014:

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
7 desember	21.11	05.12

Offisersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

[facebook.com/bfo.no](https://www.facebook.com/bfo.no)
twitter.com/bfo12
[instagram.com/bfo12](https://www.instagram.com/bfo12)

Instant Shelter

Bruksområder:

Forlegning
Messer
Verksted
Lager

Ring 64 83 55 00

www.obwiik.no

rom for frihet

TO, NYE SPENNENDE JULEGAVER!

**Ny bok
i salg nå!**

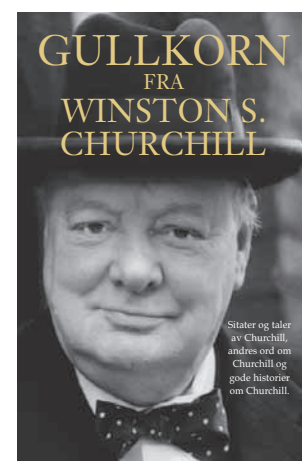
*«Ingen annen begivenhet
inntar en slik plass i den
vestlige verdens militær-
historie som slaget
ved Waterloo.»*

*(Tidligere forsvarssjef, general Sverre Diesen,
i forordet til denne boken).*

Erik Bjørnskau
WATERLOO 1815

Kr. 379,-

**Med forord av tidligere
forsvarssjef, general SVERRE DIESEN.**

**GULLKORN
FRA WINSTON
CHURCHILL**

Sitater og taler av Churchill
og gode historier om
Churchill.

Kr. 279,-

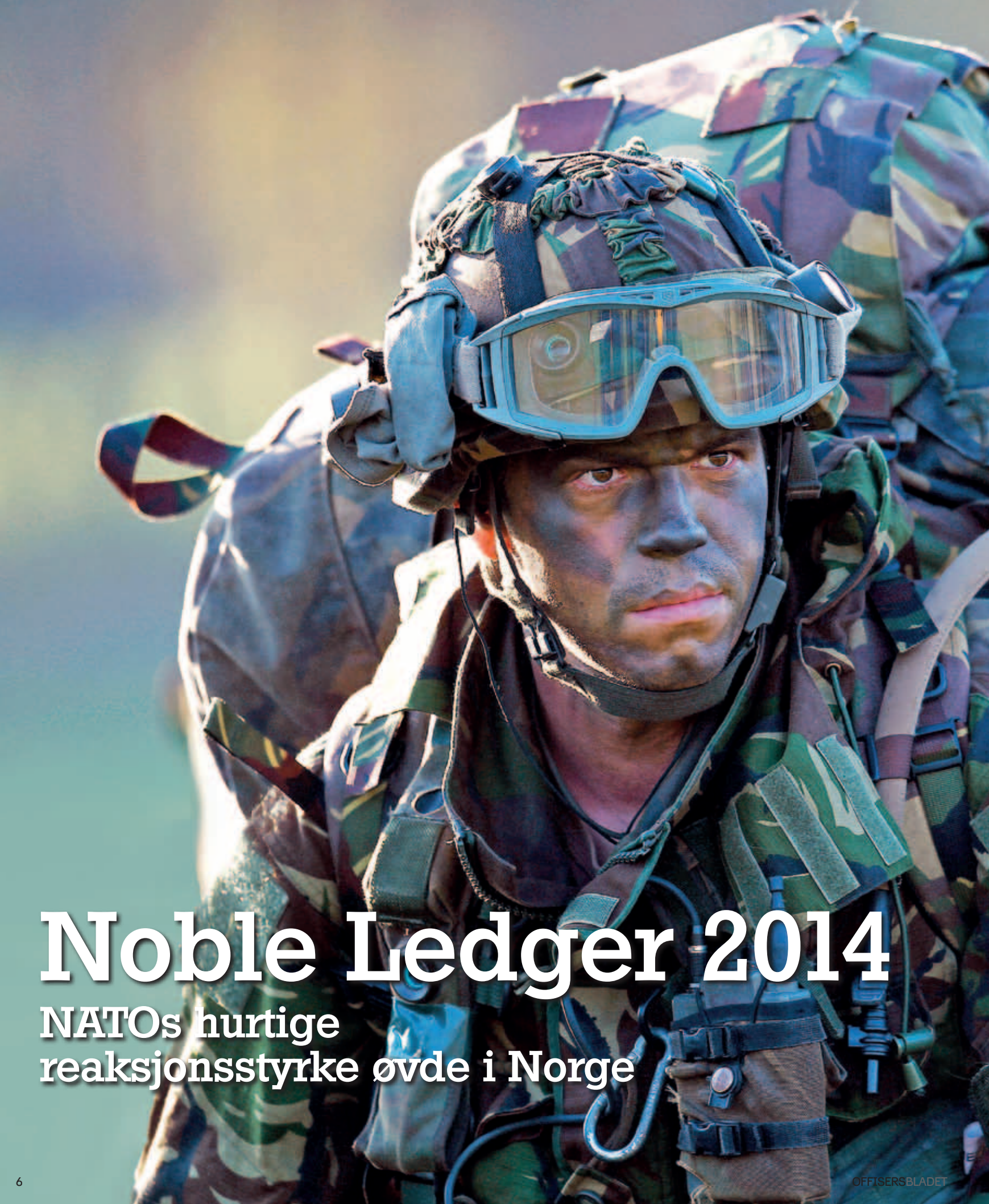
FASTE SAKER:

Redaktøren: Hektisk september måned!	3
BFO leder:	24
Giv akt!	25
Hva skjer?	26
KAFO&BESO	34
Litt av hvert	36/42/48
Filmanmeldelse	38
Tilbakeblikk	41
Leserbrev	49
Kjekt å ha!	56
INTOPSKOKKEN	57
Internasjonale nyheter	58

ARTIKLER:

Noble Ledger 2014	6
Hybrid krig gir kort varslingstid	10
Mindedykkere i sensitivt Syria-opdrag	14
Oppdragene står i kø for Marinedykkerkommandoen	16
Hektisk HV-høst!	18
Sjøkrigsskolen henter gullet hjem	22
To legender ble gjenforent på Kjeller flyplass	44
Ca 100 beltevogner oppgraderes for Skjold-garnisonen	50
Oscarsborg festning – en perle i Oslofjorden	52
NATO kan møte russisk cyberangrep	54

Noble Ledger 2014

NATO's hurtige
reaksjonsstyrke øvde i Norge

Norge var vertsnasjon når 6.500 NATO-soldater trente på sitt oppdrag, der de raskt skal komme til unnsetning, ved en eventuell humanitær krise, eller væpnet konflikt i Norge. Noble Ledger er en øvelse der NATO Response Force (NRF) 15, testes og sertifiseres som styrke.

AV EINAR HOLST CLAUSEN
FOTO TORBJØRN KJOSVOLD, FMS

STORE MENGDER MATERIELL

Under denne store øvelsen, ble 1.500 kjøretøy, 300 hengere og 580 materiellcontainere fra Tyskland, Nederland, Danmark og Belgia forflyttet sjøveien til havnene i Fredrikstad og Brevik. Og derfra med tog og lastevogner til øvingsfeltene i Ullensaker og Østerdalen. Offisersbladet var til stede i Brevik havn, og det er liten tvil om at det er enorme mengder med kjøretøy og annet materiell som ankommer! Flere enorme lasteskip lå til kai, og havneområdet var overfylt, selv om kjøretøy og containere fortløpende ble lastet på semitrailere og jernbanevogner, og kjørt vekk.

LOGISTIKKEN

FLO/Trans og et stort logistikkapparat, sørget for et sikkert mottak og videretransport i Norge, etter lang tids grundig planlegging og koordinering med det Tysk/Nederlandske Korps, i forkant av øvelsen. All annen planlegging og gjennomføring hadde det 1.Tysk/Nederlandske Korpset ansvaret for. Deltagende styrker under denne øvelsen, var primært fra Tyskland, Nederland, men avdelinger fra Danmark, USA og Norge deltok også.

Offisersbladet besøkte også øvingsteigen rett før selve feltøvelsen startet, og det etterlot ingen tvil om at NRF-styrken ankommer med kapasiteter som Norge ikke har. På seilflysenterets flystripe, sto to Apache kamphelikoptre og to store Chinook transporthelikoptre. I området var også en stor luftlandestyrke på plass. Alt dette er forbundet med rask evne til forflytning og hurtig innsetting.

SAABSYSTEM MONITORERTE FELTØVELSEN – ØKT ØVINGSUTBYTTE

Totalt 2.200 kjøretøy og soldater hadde i løpet av feltøvelsen påmontert det GPS-baserte Saab-systemet som registrer alle bevegelser og avfiring av skudd, samt om man blir truffet. Det ble montert 10 radiomaster i øvingsteigen for å få ut/inn signalene til alt Saab-utstyret (Europarekord?). Alle mastene ble linket til det Saab-produserte norske systemet NACMTC. Alt dette går under begrepet EXCON (Exercise Control), der øvingsledelsen på storskjerm i «real-time», ser alle bevegelser på kjøretøy og helt ned til enkeltmann. Øvingsledelse og enkeltavdelinger kan i etterkant, ved hjelp av film eller avanserte grafer, se hva de gjorde bra, eller hva som

Et CH-47 Chinook fra Royal Netherlands Air Force transporterte både kjøretøy og personell under øvelsen. Foto: Torbjørn Kjosvold/FMS

Apache angrepshelikopter på gressbane ved Elverum. Det er første gang Apache deltar på øvelse i Norge. Foto Offisersbladet.

Flere enorme lasteskip som rommer et stort antall stridskjøretøy. Foto Offisersbladet.

Soldater med påmontert Saab system som registrerer alle bevegelser avfyrt skudd og eventuelle treff. Foto Saab.

Artillerivognen fra Krauss Wegman PzD 2000 var og kanskje er kandidat som Norges nye artillerivogn. Foto Torbjørn Kjosvold FMS.

Stridskjøretøyer i alle kategorier ble lastet opp på NSBs transportvogner i Brevik havn. Foto Offisersbladet.

gikk galt under operasjonene, noe som øker øvingsutbyttet betraktelig. Systemet skal i følge Offisersbladets kilder ha fungert meget tilfredsstillende.

SERTIFISERINGSØVELSE

Noble Ledger 2014 er en av tre sertifiseringsøvelser, der øvingsmomentet er at NRF-styrken skal være først på plass før eventuelt flere NATO-styrker blir tilkalt, i tilfelle ett av medlemslandene i NATO skulle bli angrepet. NRF er på ca 13.000 soldater totalt, og består av land-, sjø-, luft- og spesialstyrker fra flere av NATOs medlemsland.

NATO Response Force skal ha evnen til rask reaksjon med en global rekkevidde. Styrken skal kunne påta seg alle former for operasjoner der de må håndtere kriser, enten det innebærer fredsbevarende operasjoner, humanitære katastrofer eller kontraterroroperasjoner. Gjennom NRF viser NATO et tydelig samhold og en gjensidig forpliktelse til kollektivt forsvar. NRF er et oppdrag som ruller mellom NATO-landene.

Heimevernet hadde sammen med det Tysk/Nederlandske Korpset ansvaret for å bevokte mottaket og returen av materiell fra havnene, noe som de utførte på en utmerket måte.

Offisersbladet har stilt noen spørsmål til Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide: *Vurderer Norge et større bidrag til den hurtige reaksjonsstyrken enn i dag, eller eventuelt i tillegg deltagelse i den nye hurtige reaksjonsstyrken «Joint Expeditionary Force» (JEF)?*

«NATO Response Force er alliansens felles reaksjonsstyrke. Den har oppslutning fra alle medlemsland og er alliansens viktigste verktøy for hurtig reaksjon på kriser. Under NATO-toppmøtet i Wales tidlig i september, forpliktet Norge seg til også å delta i JEF. JEF-prosessen er i startfasen og styrkegenereringsprosessen er fortsatt ikke startet. Vi skal bidra med TMBN i NRF i 2015 og således stiller vi et betydelig bidrag».

Har Forsvaret/Hæren kapasitet til å bidra i begge reaksjonsstyrkene i fremtiden?

«Det legges opp til at Forsvaret skal delta i begge styrker. Norge melder hvert år inn styrker til NATO Response Force i egne styrkegenereringskonferanser. Styrker som ikke er innmeldt i disse reaksjonsstyrkene kan vurderes for bidrag i JEF».

Stabssjef i Forsvarsstaben, generaløyntnant Erik Gustavson fikk spørsmål om hans inntrykk av hvilket øvingsutbytte øvelse Noble Ledger ga de norske avdelingene, og svarte:

«Mitt inntrykk er at utbyttet for de norske deltagende styrker har vært bra. Dette omfatter alle elementer, fra Heimevernets involvering i Brevik, via militære logistikkplanleggerne og det utførende ledd til styrkene fra Brigade Nord, HMKG og Hærens våpenskole. Det faller seg også naturlig i denne sammenheng, å nevne et godt utbytte av treningen med sivile samarbeidspartnere, herunder blant annet Politi, Havnevesenet, Statens Vegvesen og CargoNett».

Hybrid krig gir kort varslingstid

- Vi lever i en forskjellig verden sammenlignet med bare for få måneder siden. I Europa har vi fått en helt ny sikkerhetspolitisk situasjon etter Russlands maktbruk i Ukraina. I Midt-Østen er det en økende uro over fremgangen til fundamentalistene i IS. Den er en blanding av middelaldersk barbari og moderne krigsmetoder, advarte forsvarsminister Ine Eriksen Søreide under Army Summits godt besøkte møte på Ridehuset på Akershus festning i slutten av september.

Fra Generalinspektøren for Hæren, Generalmajor Rune Jakobsens innlegg under årets Army Summit. Foto: FMS

Kaffe og diskusjon i pausen i ridehuset. Foto: Tor Husby

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide. Foto: Tor Husby

General de Kruif.

Det ble også tid til en lengre pause, og mulighet til å trekke frisk luft. Foto: Tor Husby

Officers-kepi og kadett-kepier, tyder på god deltagelse fra Krigsskolen. Foto: Tor Husby

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Forsvarsministeren fremhevet at krigen i Syria og Irak skjer uten regler og truer alle sivile verdier. Hjemvendte fremmed-krigere truer med å bli et stort sikkerhets-politisk problem i alle europeiske land. Like urovekkende er at Russland ikke bare investerer 4.000 milliarder kroner på forsvaret frem til 2020 og har utviklet nye effektive militære metoder, men også vist evne til å bruke dem: Uerklært krig, mass-iv propaganda, cyberangrep, desinformasjon og fordekt militær infiltrasjon. Tusenvis av godt bevæpnede russiske soldater strømmet i vår inn på Krim i uniformer uten nasjonale kjennetegn. Dette var de berømmelige "grønne menn", som Putin ville ha oss til å tro var russiske frivillige. Kort etter ble halvøya innlemmet i Russland. Andre regulære russiske avdelinger (ikke bare spesialsoldater) er i dag i aktivitet i de sør-østlige deler av Ukraina. Landet skal destabiliseres så mye som mulig.

-Norge har et godt partnerskap med Ukraina, men landet er ikke i NATO, minnet Ine Eriksen Søreide om.

KULLKASTET

Et nytt militært begrep har oppstått: Hybrid krig. Den gir ingen lang varslings-tid og vi må skape en høyere terskel mot aggresjon mot norsk territorium. Utviklingen kullkastet alle NATOs tidligere agendaer for toppmøtet i Wales for en måned siden og fikk alliansen til å refokuser på kollektiv sikkerhet og skape behov for å reagere effektivt på de hybride utfordringer. Svaret er hyppigere øvelser, ikke minst i utsatte østlige medlemsland, en ny rakt utrykningsstyrke og økning i forsvarsbudsjettene til 2 prosent av brutto nasjonalprodukt. Bare et fåtall av medlemslandene har nådd dette målet. Det er viktig at politikerne forstår den nye krigsformen og det er viktig hvordan vi trener våre soldater. Dette er prioritet nr. 1.

-Fremtidig teknologi kan være løfterik,

men den vil neppe være noen sesam-sesam som løser alle våre problemer. Uansett hvor mye teknologi vi pøser inn kan den ikke erstatte behovet for soldaten og gode ledere i felten, fremholdt sjefen for Hæren, general Rune Jakobsen. Han fikk et ekko av sjefen for den nederlandske hæren, general Mart de Kruif, som mente at om teknologien kan vinne et slag, vinner soldaten krigen.

MERASYMETRI

Sjefen for Krigsskolen, oberst Ingrid Gjerde, slo fast at vi ser flere og flere asymetriske trusler. Ledelse er Hærens hjerteblod. Hvis man kan håndtere høy-intense kriger, kan man også håndtere enhver militær operasjon. Hun mobiliserte Carl von Clausewitz som på 1800-tallet fremholdt at "Krig er usikkerhet. Tre fjerdedeler av de faktorer som beslutningene hviler på ligger i en tåke av større eller mindre usikkerhet."

**Milrab Beredskapsbag
90L - Svart**

Romslig og svært solid
militærbag

~~Før: 999,-~~
599,-

-40%

**Under Armour Storm
Cotton hettegenser**

Laget av 80% bomull
som er vannavstøtende!
Full glidelås i front.

~~Før: 699,-~~
599,-

-14%

Milrab Powebank

Ekstra nødlader. Lad
mobiler/elektronikk
overalt! Kapasitet på
hele 30 000mah

~~Før: 699,-~~
349,-

-50%

**Luminox Sentry:
0201.BO**

Perfekt klokke for de
som trenger en stilig og
tøff hverdagsklokke.

1849,-

**Milrab All Weather
Notebook**

Praktisk notatblokk
til all slags vær.
10,1 X 15,2cm.
Rutete ark

59,-

Brynje Arctic Lue

Lue fra
Arctic-serien til
Brynje med netting
på innsiden.

269,-

Adidas GSG 9.7

Oppfølgeren til
den suksessfulle
GSG 9.2. Som
joggesko på beina!

1399,-

**Surefire Sonic
Defender EP3**

Stopper skadelige
lydnivåer uten å
forstyrre vanlige
lyder.

139,-

**Navnestriper m/
borrelås, 6-pack**

Navnestriper i
klassisk modell
med montert
borrelås

179,-

GÅ INN PÅ BFO.MILRAB.NO FOR FLERE TILBUD

Minedykkere i sensitivt Syria-opppdrag

Ramsund: I tre måneder hadde minedykker Martin Dahl hovedansvaret for at de syriske kjemiske våpnene som ble lastet om bord i "Taiko" i Latakia ikke var rigget av bomber. Med seg fra orlogsstasjonen hadde fenriken et tremannslag. Alle fulgte de sikkerhetstiltak som trusselbildet tilsa. Opprørsgrupper skjøt daglig mot byen med mellomdistanse-raketter.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Forsvarets minedykkerkommando var en del av Operasjon Recsy der KNM *Helge Ingstad* og KV *Andenes* eskorterte det norske lasteskipet til mottaksstasjoner i Finland og USA. Der ble de kjemiske våpnene destruert. Et dansk lasteskip og fregatt deltok også i operasjonen.

LATAKIA HAVN

Fenrik Martin Dahl, som er ekspert på håndtering av eksplosiver og leder av Minedykkerkommandoen på Ramsund, fulgte ikke med "Taiko" (Wilh. Wilhelmsen) lenger enn til Kypros. Undersøkelsen av de kjemiske våpnene foregikk på Latakia havn i Syria dit den syriske hæren hadde fraktet våpnene. De norske minedykkerne søkte både visuelt etter bomber og med en bombehund. Ingen ting ble funnet. Samtidig ble det også kontrollert at det virkelig var kjemiske

våpen som ble avlevert fra den syriske hæren og at våpnene ble forsvarlig lastet i containerne. I alt 70-80 containere ble heist om bord i "Taiko" i løpet av det drøye halvåret Operasjon Recsy varte.

Operasjonen hadde sine doser av dramatik. Daglig skjøt opprørsgrupper mellomdistanseraketter mot byen og to ganger avfyrte de norske marinefartøyene varselskudd mot ukjente fartøyer som kom for nær. Men ingen av de norske soldatene havnet i farefulle situasjoner. *Hvordan var forholdet til de syriske myndigheter og soldater i Latakia?* -Forholdet var greit, men vi forholdt oss mest til den multinasjonale gruppen OPCWW, der blant andre representanter for FN og Syria var med. Gruppen har mandat til å fjerne eksplosiver i fremmede land. Alt i alt var det veldig mye folk innblandet i lasteoperasjonen, sier Martin Dahl.

NORD NORGE SKADELIDENDE

Recsy startet før jul 2013 da ni minedykkere dro fra Haakonsværn og Ramsund. De utgjorde en del av marinens jegerlåp sammen med kystjegerne (Trondenes), Taktisk båtskvadron og marinejegerne. Kystjegerne skulle være en del av beskyttelseslaget om bord i KV *Andenes* og *Taiko*. På starttidspunktet visste ingen hva som ventet dem i landet der borgerkrigen hadde rast i flere år. Da Martin Dahl og hans lag dro ned i 2. pulje i mars, var imidlertid den norske mineekspertgruppen nedtrappet til fire mann. Som følge av at broparten av minedykkerne så lenge var vekke fra Ramsund ble oppgavene i Nord Norge nokså redusert i første halvpart av 2014. I slutten av august fikk alle de ca. to hundre norske offiserer, gaster og soldater som hadde deltatt i Recsy sine velfortjente medaljer under en seremoni på Ramsund orlogsstasjon.

Fenrik Martin Dahl foran vraket av ex-KNM Trondheim i Ramsund orlogsstasjon. Fregatten fikk ikke skadene i Syria, men da det var målskip for det norske sjømålsmissilet i fjor. Dahl hadde overoppsynet med å sjekke de syriske kjemiske våpen som ble fraktet til destruksjon i Finland og USA.

Foto FMS.

Oppdragene står i kø for Minedykker

Marinedykker går i vannet for et dykkeoppdrag. Foto: FMS

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Minedykkerkommandoen (MDK) blir ikke arbeidsledig i overskuelig fremtid. Det er anslått at det er ca. 200.000 tonn eksplosiver som fins på land og langs norskekysten. Finnmark, særlig Øst Finnmark, er verst stillet. Regionen var nabo til Murmanskfronten der krigen raste mellom 1941 og 1945. Og dette vises i antall oppdrag til MDK. I Kirkenes gjøres det funn av eksplosiver gjennomsnittlig hver annen måned.

I Øst Finnmark har ingen oversikt over hva som måtte skjule seg av eksplosiver i sjøen og på land. Det har vært ryddet i snart 70 år, men politiet fortsetter å få en strøm av meldinger fra publikum. Bare i sommer er det kommet 6-7. Jevnt og trutt sender Øst Finnmark politidistrikt anmodninger til FOH om bistand. Dette er blitt en del av hverdagen.

KIRKENES I FARESONEN

Ordfører Cecilie Hansen i Sør Varanger kommune opplyser at når nye områder skal utvikles må det gjennomføres systematiske bombesøk. Hele tiden gjøres det nye funn. Hun beretter om en gang for ca. 15 år siden da hun gikk tur i fjæra med barna sine. Plutselig kom de springende og viste henrykt frem tyske håndgranater som de hadde funnet.

– Minedykkerkommandoen har vært i

området mange ganger og jeg regner med at vi drar dit x antall ganger også i fremtiden, sier fenrik Martin Dahl, som leder MDKs avdeling i Ramsund orlogsstasjon. Laget i nord har grovt sett ansvaret for oppdrag fra Nordlandskysten og nordover, mens MDKs hovedbase på Haakonvern tar seg av resten av landet. Han viser frem videoer fra diverse steder i Nord Norge der MDKs folk sprenger nyoppdagede miner og bomber der vannspruten står himmelhøyt. Eksplosiver fra den andre verdenskrig, ja selv fra den første verdenskrig, er fortsatt livsfarlige.

Som lagleder i 2,5 år har Martin Dahl vært med på mange spektakulære oppdrag. Prosedyren for at minedykkerne rykker ut er enkel: Publikum oppdager som regel eksplosiver og varsler politiet som deretter anmoder FOH i Bodø om hjelp. Derfra går oppdragene til MDK som rykker ut med et minedykkerlag, som minimum bør være på fire personer.

Nesten alltid har oppdragene med etterlatenskapene fra den andre verdenskrigen å gjøre. Ruvende fargebilder på veggene i Minedykkerkommandoen demonstrerer dette tydelig. På ett av dem svømmer en minedykker ved den sunkne tyske jageren "Erich Koellner" som gikk til bunns under det 2. sjøslaget den 13. april 1940 ved Djupvik i den ytre delen av Ofotfjorden. For de historisk interesserte er det verdt å nevne at den skadete "Koellner" lå i bak-

hold med bredsiden mot Ofotfjorden for å avskjære britiske jagere som var på vei inn fjorden for å gjøre rent bord med de tyske flåtestyrkene i Narvik. Men mastene var synlig over bergene og dessuten var den oppdaget av britiske fly. Da de britiske jagerne HMS "Bedouin", "Eskimo" og "Punjabi" rundet neset ble det en ulik kamp. Nådeløst overøste de "Koellner" med granater uten selv å bli skadet. Til slutt ble den brennende tyske jageren senket av slagskipet HMS "Warspite", som sendte salve etter salve av 15 cm granater gjennom henne.

TRUSSEL PÅ HAVNA

Minedykkerkommandoen fremhever at mange krigsvrak i Ofotfjorden innholder mye eksplosiver. Jo dypere de ligger, desto mer eksplosiver har de. MDK har sjekket en rekke av dem. Siden Ramsund ligger ved utløpet av Ofotfjorden, har de kort vei dit. I 2011 fant man en tysk torpedo i Narvik havn. Den var 7 m. lang og inneholdt 340 kg sprengstoff og hadde ligget uoppdaget i 71 år. Den ble ekspedert på et trygt sted.

Samme år gjennomførte Minedykkerkommandoen sitt største oppdrag da de sprengte en 2 tonn sprengladning i Kåfjord i Alta. Den var plassert på bunnen av en av de britiske X-ubåtene som skulle uskadeliggjøre det tyske slagskipet "Tirpitz" i september 1943. En av X-ubåtene

kommandoen

kom seg gjennom ubåtnettet og fikk lagt sine "egg" under slagskipet og lammet det for alltid. En av X-ubåtene med hele sitt 4-manns mannskap forsvant under aksjonen i Kåfjord og er aldri blitt sett siden. Amatørdykkere oppdaget den 2 tonnsvette minen noen år før MDK tok seg av den. Den kan ha stammet fra forsvunne miniubåten, men uten at noe sikkert kan sies.

Oppdraget i Kåfjord var ikke bare vanskelig på grunn av ladningens størrelse, men også fordi den lå så dypt som 41-43 m dybde. Dette betød at minedykkerne bare kunne oppholde seg på bunnen i et kvarter. I alt måtte 10 mann stille opp for å få den til overflaten og flytte den til et sikkert sted lengre inn i Kåfjord. Aksjonen tok fire dager og var ledet av Svein Ove Strandos. Også der deltok Martin Dahl.

HARSTAD HAVN

2013 ble et begivenhetsrikt år. Først ble det oppdaget at Harstad havn var full av bomber og granater. MDK fant granater med kalibre fra 20 til 210 mm. To flybomber ble også funnet. Alle stammet fra 1940 da Harstad var base for den britiske forsyningsflåten til de allierte soldater som kjempet

Marinedykker og mannskap under oppdrag med å fjerne en mine. Foto: FMS

ved Narvik. Hva som skal skje videre i Harstad er ennå ikke bestemt. Senere i fjor sprengte MDK fire bomber i Skjelfjorden i Lofoten. Den var Royal Navys base under slaget om Narvik og ble kraftig bombet av Luftwaffe. Dette var det siste store oppdraget som minedykkerne i Ramsund var med på. Men det fins enda mer farlige ting i Skjelfjorden.

MDK har også tatt seg av etterlatenskap-er fra den kalde krigen. I 1993 ble den kon-

demnerte sovjetiske krysseren "Murmansk" slept sørover for å bli hugget opp. Ved Sørøya slet krysseren seg, gikk på grunn og sank. Den russiske marinen forsikret at den var tom for eksplosiver, men minedykkerne gikk om bord og fant en del store granater. Russerne forklarte at de var 126 mm. øvelsesgranater. For sikkerhets skyld ble de sjekket og man fant ut at dette stemte. En del av samlingen kan beskes i Minedykkerkommandoens lokaler i Ramsund.

Skreddersøm og standardløsninger

BNS er en av Nordens ledende aktører på containere og leverer blant annet skreddersydde containerløsninger til Forsvaret. Gjennom langsiktig strategiarbeid, organisasjonsjusteringer, vellykkede investeringer, målrettede markeds-tilpasninger og sunn vekst har vi satt oss nye, visjonære mål. Sammenfattet i dette: «BNS skal anerkjennes som den ledende containerleverandøren i Skandinavia innen 2016.»

bns.no | salg@bns.no | 22 90 92 50

BNS
Fremtiden er i boks

Hektisk HV-høst!

I uke 37 øvde 3.500 HV-soldater i nord og i sør. Både innsatsstyrker og HV-områder var synlige i og utenfor byer og tettsteder til lands og til vanns. Viktig militær og sivil infrastruktur skulle beskyttes.

**TEKST: OLA K. CHRISTENSEN,
PIO HEIMEVERNSSTABEN**

Heimevernet har hatt en hektisk øvingsperiode. I uke 36 avsluttet HV-12 sin største øvelse i Midt-Norge i 2014 med cirka 800 soldater. Under øvelse Trøndelag løste blant annet innsatsstyrke Rype sitt oppdrag ved hjelp av Bell 412 taktiske transporthelikoptre for å styrkebeskytte Ørland hovedflystasjon sammen med Ørlands egen vakt- og sikringsstyrke. I fremtiden blir hovedflystasjonen Luftforsvarets hovedbase for kampflyet F-35.

KAMPKRAFT

Uken etter HV-12 sine aktiviteter gikk øvelsene Djerv (1 600 soldater) i Telemark, Bjørgvin (1 400 soldater) i

Bergensområdet og Salten (500 soldater) i Bodø-området av stabelen – totalt cirka 3 500 soldater. Fellesnevneren er å øve soldatene i å gjennomføre militære operasjoner i Heimevernets territorielle ansvarsområde for å utvikle kampkraften. Dette for å stå best mulig rustet til å kunne håndtere oppdukkende episoder og kriser – også sammen med andre beredskapsaktører som ivaretar samfunnssikkerheten.

SAMØVE

Felles aksjoner med eksempelvis politiet – som under øvelse Djerv – gir nødvendig kunnskap og kjennskap med tanke på at Forsvaret skal kunne bistå når politiet anmoder om støtte. Også andre beredskapsaktører som helsevesen, brann, sivilforsvar, kommune og

fylkesmann er involvert i HVs øvingsscenarier. For å kunne virke sammen når uforutsette hendelser skjer, er det viktig å øve sammen.

LANDSDEKKENDE

Å øve er ett av de viktigste elementene for å gi det norske samfunnet beredskapsklare militære avdelinger. HV er med sin tilstedeværelse i by og bygd, samt kystnære farvann et godt bidrag til den grunnleggende sikkerheten for befolkningen med sine totalt 45 000 kvinner og menn.

– Når det usannsynlige blir sannsynlig, skal HV være en robust organisasjon som kan håndtere den usikkerhet og det kaos som oppstår, poengterer Heimevernets generalinspektør Tor Rune Raabye.

HV/HV overtar vaktholdet på Himmeltinden i Vestvågøy kommune i Lofoten fra politiet.
Foto Håvard G.Hanssen, FOH.

Helikopter på vei til Værøy med HV-soldater. Foto Marius Kaniewski, HV.

Dykking innsatsstyrke Anklet.
Foto Lars Andreas Øyan.

TRENINGSMINIMUM

Han legger til at HV antakelig vil være en av de første sikkerhetsaktørene som møter en oppdukkende trussel.

– Dette krever godt trente avdelinger som har et minimum av trening og øving. Viktige ingredienser i dette er derfor øvelser som Trøndelag, Djerv, Bjørgvin, Salten og Njord, påpeker generalmajor Raabye.

NJORD

Deretter braket det løs med øvelse Njord, da mellom 500 og 600 soldater satte sitt preg på Lofoten og Vesterålen i regi av Nord-Hålogaland heimevernsdistrikt 16. I tillegg har det gjennom høsten vært øvelser for flere av HV sine områder (kompanier), om enn ikke i samme form og ramme som i overnevnte større øvelser.

HEIMEVERNETS HOVEDOPPGAVER

- Ivareta det lokale territorielle ansvaret
- Vakthold og sikring av viktige militære og sivile og sivile objekter
- Nasjonal krisehåndtering
- Bistand til politiet
- Støtte til det sivile samfunnet

SLIK VAR ØVELSE NJORD

Cirka 600 HV-personell deltok på øvelse Njord, som gikk av stabelen i Lofoten og Vesterålen i tidsrommet 13. til 19. september. Mer spesifikt var HV-personell og andre militære deltagere mest synlig på Andenes, Vestvågøy, Værøy og Stø. Både til lands, til vanns og til en viss grad i luften med helikoptre.

Øvelsen ble gjennomført med et krisescenario som bakgrunn. Det var en

ukjent og generell trussel mot militær infrastruktur hvor HV ble kalt ut for å beskytte disse. Politiet var først ute for å beskytte deler av denne infrastrukturen. Politiet kom inn i forkant av HV-området i Lofoten, og sikret et militært objekt, som deretter ble overtatt av HV.

Fokus var på avdelingenes oppsetning, oppdragsløsning, samt at avdelingene selv planla og ledet operasjoner. Det ble i tillegg trent på klassisk militærtjeneste som skyting, sanitet, samband, stridsteknikk og maktanvendelse. Andre deltagere: Politiet, Sivilforsvaret, Luftforsvaret, Kystvakta, ambulanser, flere kommuner, Nordlandssykehuset, Norges brannskole og Nordland fylkeskommune.

En patrulje fra Lofoten HV-område i spektakulære omgivelser. Foto Håvard Hanssen.

Slik var øvelse Djerv

Av: MARIE BRUDEVOLD, PRESSE- OG INFORMASJONS-OFFISER I HV-03

BLÅ-GRØNT SAMARBEID

Under øvelse Djerv i Telemark og Buskerud, var det første gang utrykningsenheten fra Telemark politidistrikt øvet sammen med Forsvaret. Innsatsstyrken Derby fikk i oppdrag å støtte politiet i en pågripelsesoperasjon, og mens de militære sikret området. De blåkleddet tok effektivt ut samtlige medlemmer av den fiktive terrorgruppen innenfor husets fire vegger. Sondre Dahl, innsatsleder i politiet, skryter av en profesjonell grønn innsatsstyrke, og håper på et tett samarbeid og faste samtrender - også i fremtiden.

-Å trene sammen på denne måten gir politiet en god forståelse for hvilke ressurser og kapasiteter vi faktisk har å spille på, sier han. At dette var første gang

utrykningsenheten og Derby møttes er vanskelig å tro.

-Vi gjør vurderinger sammen, har en felles situasjonsforståelse og samtlige er innstilt på oppdragsløsning. Operasjonen gikk etter planen, og det er en veldig god erfaring å ta med seg, sier Dahl om sin første samtrender med styrker fra Forsvaret.

BEREDSKAP

Troppssjef i innsatsstyrke Derby fra Oslo og Akershus heimevernsdistrikt, Andreas Kallhovd, kunne fortelle at de også har et godt utbytte av felles trening med politiet. Han synes det både er nyttig og lærerikt.

-Vi har forskjellig forhold til det å aksjonere på tid; mens politiet er vant med å aksjonere hurtig og legge planer i fart når de er på vei til et oppdrag, har Heimevernet som regel mye tid til planlegging i forkant av en trening. Det er gode erfaringer å hente fra politiet når det gjelder å korte ned tidsbruken der, sier han. Han legger til at samtrender er helt nødvendig for å styrke beredskapen i landet.

- På den måten smelter vi sammen til ett felles apparat som står klar til å rykke ut ved behov.

FRA TERRORIST TIL PASIENT

Noen kilometer bortenfor, ruller en militær ambulanse med et lag fra Derby inn på akuttmottaket ved Skien sykehus. Utstyrt med maskinpistoler geleidet i styrkesoldatene fire "terrorister" med skuddskader gjennom gangene, et nokså uvanlig syn for de ansatte kledd i hvitt.

De kommer rett fra politiaksjonen ved Lien sagbruk, og tilbakemeldingene er ikke noe dårligere når øvingsscenariet nå har nådd sykehuset.

- Det er all grunn til å skryte av personalet i akuttmottaket, og øvelsen gikk veldig bra. Dette er første gang vi har hatt mulighet til å trene inn mot et sivil sykehus, sier liason-offiser og kaptein i Telemark og Buskerud HV-område, Tom-Erik Svendsen.

De fire terroristene med skuddskader blir fraktet inn på akuttet for behandling. Knut Broby er fungerende beredskapsleder og han forteller om en særdeles realistisk øvelse.

- Jeg synes øvelsen gikk bra, selv om det alltid vil være noe å forbedre underveis. Det er litt spesielt når vi har en øvelse med soldater utrustet med pistol og automatvåpen i korridorene på sykehuset, sier han.

Et traumeteam simulerer behandling av de fire skuddskadde terroristene, og tar seg av dem helt fra behandlingsrommet i akuttmottaket, og til de når operasjonsstua. Utenfor bygget står det militært personell og sikrer sykehuset for å forhindre at terroristene trenger seg inn for å befri sine egne.

-Det er svært nyttig å øve på slike scenarier, og teamene gjør en profesjonell og god jobb sammen, sier Broby fornøyd.

NY PÅGRIPELSE

Tilbake ved Lien sagbruk har politiet og resten av Derby forlatt åstedet. Oppdraget er utført, og etter en felles evaluering på

Slik var øvelse Bjørgvin

Årets storøvelse på Vestlandet var vellykket, med 1400 soldater med felles fokus. Innsatsstyrke Bjørn West, Salamander og fem lokale HV-områder trente samarbeid og koordinering mellom de som sørger for vår felles sikkerhet.

TEKST OG FOTO: RUNE HAARSTAD, PRESSE- OG INFORMASJONSOFFISER HV

I tillegg til HV deltok, Sjøforsvaret, Forsvarets logistikkorganisasjon, Cyberforsvaret, Politiet, Brannvesenet, Helse Bergen, Bergen havn, Telenor, Statens vegvesen og en rekke kommuner.

UFORUTSETTE HENDELSER

Det er mange etater i Norge som har et felles ansvar for sikkerheten, og det krever at etatene kjenner hverandre. For å kunne virke sammen når uforutsette hendelser skjer, er det viktig at vi øver sammen, sier oberstløytnant Ingvar Seland, sjef i HV-09, som også forklarer at øvelsen har fokus på å sikre samfunnsviktig infrastruktur i en tenkt krisesituasjon.

Berghuset er ikke bare en historisk festning midt i Bergen by. Det er også oppsetningssted for flere lokale HV-områder og krigshovedkvarter for HV-09. Det bærer nå festningen preg av. Nede på sletta utenfor festningen, med det betegnende navnet Koengen var fullt av lagstelt og HV-soldater.

GOD BEVOKTNING

Soldater fra Bergen Øst HV-område sørget for at distriktsstaben kunne lede sine tropper under god bevoktning. HV er en militær beredskapsorganisasjon som primært løser militære oppdrag relatert til militære objekter. Ved behov og etter anmodning om bistand, kan mine HV-soldater beskytte sivil infrastruktur og støtte sivile myndigheter, poengterer Seland.

FAKTA ØVELSE BJØRGVIN

Denne øvelsen er den største av sitt slag i regionen og samlet 1400 kvinner og menn. Øvelsen var en sivil-militær øvelse med fokus på å trene samarbeid og koordinering mellom beredskapsstatene og Forsvaret. Scenariet er en overraskende krisesituasjon på Vestlandet. Alle nødetatene (Politi, helse og brann), Bergen kommune, Sivilforsvaret, Forsvaret og andre beredskapsstatene deltok. Heimevernet var den største aktøren under øvelsen.

En patrulje i Bergen sentrum. Lagføreren gir sine instruksjoner.

Sør-Troms Sjøheimevernsområde sin kystmeldepost på Andenes.

Geiteryggen flyplass går grønt og blått hvert til sitt. Utrykningsenheten får et nytt oppdrag – og de blåkleddene gjør seg klare til å dra til Gurkaleiren ved Hengsvann for en ny fiktiv på-gripelse av en terrorgruppe. Denne gangen i samtrening med innsatsstyrke Polar Bear IV fra Oslofjord heimevernsdistrikt.

FAKTA

- HVs største øvelse på Østlandet i år
- Cirka 1600 soldater
- Gjennomført av Telemark og Buskerud heimevernsdistrikt 03 (HV-03), sammen med Oslofjord heimevernsdistrikt 01 (HV-01), Oslo og Akershus heimevernsdistrikt 02 (HV-02) og Opplandske heimevernsdistrikt 05 (HV-05) (HV-05 som øvingsledelse)
- Sivile samarbeidspartnere: politi, helsetjenesten, havnedirektør, fylkesmannens beredskapskontor, sivilforsvar
- Som en del av øvelsen ble det trent på alliert mottak av NATOs reaksjonsstyrke NATO Response Force.

Sjøkrigsskolen henter gullet

KOTKA/FINLAND: Sjøkrigsskolen vant Nordisk kadettstevne.

AV MARTE SØREIDE, SJØKRIGSSKOLEN
FOTO KATRINE AUSTGULEN.

Stemningen var «elektrisk» i den norske delegasjonen under den siste fotballkampen mot Danmark på Nordisk kadettstevne (NOCA). Utfallet av kampen avgjorde hvem som til slutt ble stående som vinner av hele stevnet. De siste årene har Danmark vært den sterkeste nasjon, og gleden var derfor stor da Norge vant fotballkampen 3-0 – og ble vinner av NOCA 2014.

I år ble NOCA gjennomført i Kotka, øst i Finland. Grener det konkurreres i har over tid endret seg, men de siste årene har man konkurrert i volleyball, seiling, 4km terrengløp, svømming (stafett og

livredning), «Naval Combat Course» (2,5 km løping med innlagt luftgeværskyting, håndgranatkast, trossetrekk og padling), tautrekking og fotball.

RENT BORD

I tillegg er det en oldboysstafett (for stabene ved den enkelte skole) og en Viking Challenge (for kadetter). Disse teller ikke med i nasjonskonkurransen, men seieren gir stor prestisje for laget. Sjøkrigsskolen vant begge deler, og fikk med dette en bra start på nytt sjøkrigsskolesemester.

LANG TRADISJON

Nordisk kadettstevne har lange og stolte tradisjoner. Det første ble NOCA avholdt i

1948, i Lysekil/Sverige, etter at et krigstrøtt Norden skulle reetablere gode forbindelser med hverandre. Sverige, Norge og Danmark deltok på det første mesterskapet, mens Finland kom med i 1967. Hensikten med arrangementet er forbrødring og å bli kjent med kolleger på tvers av nasjoner hvor «friendship through sport» er motto. De fire nordiske landene ruller på hvem som arrangerer NOCA.

Siden oppstarten har Finland vunnet én gang, Danmark har vunnet 15 ganger, Sverige 22 og Norge 28 ganger.

Nå rettes fokuset mot NAKA (Nasjonalt kadettstevne) som avholdes ved Krigsskolen Linderud, vinteren 2015.

En svært fornøyd gjeng etter seieren!

Teknikk og balanse kreves her!

Tautrekking er en populær, men hard øvelse.

Litt fleksing av muskler er lov etter en seier.

Seieren er et faktum!

Viktige prosesser for framtidens Forsvar

Vi går nå inn i en meget spennende og krevende tid for Forsvaret og for befalet som yrkesgruppe. Den 1. oktober ble Forsvarssjefen gitt i oppdrag å avlevere et fag-militært råd til oktober 2015. I tillegg er en nå i full gang med å realisere målsettingene gitt gjennom kompetansemeldingen om å skape en ny personell- og befalsordning. Begge disse vil ha stor innvirkning på det framtidige Forsvaret og ikke minst stor innvirkning på befalet som yrkesgruppe.

BFO har over tid vært meget kritisk til rammen for den gjeldende langtidsplan. I dette nummer av Offisersbladet er det vedlagt et hefte som fra vår side er en beskrivelse av nå situasjonene og utviklingen over tid. Gjennom et slikt innspill ønsker vi å sette søkelyset på den reelle situasjonen og bidra til åpenhet rundt de faktiske utfordringene vi står ovenfor. BFO følger dermed oppfordringen som ble gitt av Forsvarsministeren om åpenhet om de faktiske forhold og ikke minst utdypet vi de linjene vi som organisasjon har fulgt i lang tid.

BFO tok allerede i vår et initiativ ovenfor Statsråden om å initiere et nytt langtidsarbeid. Det er gledelig at dette nå starter med å gi FSJ i oppdrag om å avlevere et fag-militært råd. Rammene er brede og oppdraget gir muligheter for å se på helheten. Det er nå gledelig at det ligger en erkjennelse av at dagens robusthet og utholdenhet ikke er tilstrekkelig for å møte de sikkerhetsutfordringer vi står ovenfor. Forventningen fra vår side er derfor at det nå faktisk tas grep som gir en større robusthet og at dette følges opp med økonomiske rammer. BFO er invitert inn av FSJ til å være en viktig bidragsyter. Denne utfordringen tar vi og vi skal være en konstruktiv bidragsyter inn i denne prosessen og bidra med vår innsikt fra alle deler av Forsvaret.

Framleggingen av forslag til budsjett for Forsvaret tydeliggjør behovet for å ta en større gjennomgang. Flatt budsjett videreføres i 2015 og er i prinsippet i samsvar med vedtatt Langtidsplan for 2013 -2016. Selv med noen mindre økninger i budsjettet, er en rekke sektorer nå så utsatt, at kutt og reduksjoner må finne sted. Det er helt klart at bemannings-situasjonen er kritisk på flere områder og budsjettutviklingen er fortsatt ikke bærekraftig. Videreføring av interneffektivisering hvor denne økes er bekymringsfullt. Dette framstår mer og mer som reelle rammekutt ute i organisasjonen og rammer målet om operativ styrkning direkte. Ut fra de tilbakemeldinger vi får og slik vi ser situasjonen er troverdigheten knyttet til effektivisering i ferd med å bli brukt opp. Dette er ikke en situasjon som kan vedvare.

Årets lokale lønnsoppgjør nærmer seg også en avslutning. BFO har for første gang gitt våre medlemmer mulighet til å melde inn sine krav elektronisk. I dette arbeidet har våre hovedtillitsvalgte spilt en nøkkelrolle når det gjelder innspill til prosessen og gjennomføringen. Ved å fremme krav på denne måten har vi truffet våre medlemmer der de er og gitt våre tillitsvalgte som skal fremme krav og sitte i forhandlingene det beste utgangspunktet. Det gir deg som BFO medlem en økt sjanse for å få gjennomslag for ditt krav. Tilbakemeldingen har vært meget positiv og vi skal nå ta vare på erfaringene og videreutvikle dette i kommende forhandlinger.

Avslutningsvis vil jeg hilse til Norges Offisersforbund som i oktober gjennomførte sitt landsmøte og gratulerer med valg til ny ledelse, jeg ser fram til et godt samarbeid.

Jens Jahren
Leder BFO

Uholdbar pendlertilværelse for tjenestegjørende i Oslo! - Forsvaret tvinger personellet til å dobbeltpendle

Frem til nyere tid, har Forsvaret tilbudt hybler i Oslo til det personellet som tilbeordres/har søkt stillinger i Oslo-regionen, og som til vanlig bor andre steder i landet. Nå er tilnærmet alle hybelavtaler sagt opp, og personellet tvinges til å pendle videre ut til Kolsås etter endt arbeidsdag. Dette oppleves som belastende for denne personellgruppen, noe som bekymrer Befalets Fellesorganisasjon. Nok en gang en marginal innsparing, som går på bekostning av Forsvarets viktigste ressurs – personellet! Et eksempel på dette er kommandørkaptein Terje Hansen som etter nesten 6 år i SST (hvorav 5 år ble i Bergen), kom til Forsvarsstaben i august 2014.

Einar Holst Clausen

Redaktør Offisersbladet

Her forteller kommandørkapteinen om sin doble pendlertilværelse:

Det å være pendler er ikke spesielt lukrativt. Det å forsake store deler av sine barns oppvekst og å være borte fra hjemmet er i utgangspunktet svært utfordrende. Alt ansvar for barn, hus og hjem har i store deler av min tjeneste vært overlatt til min kone. Noe hun forøvrig har klart med glans. Vi har to barn, begge gutter på hhv 29 og 23 år. Begge har klart seg svært bra. Jeg har utvilsomt min kone å takke for at dette har gått så bra som det har gjort.

Pendlertilværelsen totalt sett må sies å ha vært tålelig bra. Det er ikke alltid at standard har vært på topp men mye av dette blir fort glemt dersom man føler at noen faktisk bryr seg om hvordan pendlernes har det, og forsøker å gjøre det beste ut av det. Bergen var i så måte en svært positiv opplevelse. Her følte jeg meg svært godt ivaretatt. Jeg vil også fremheve Kjeller. Standarden var så som så, MEN de

gjorde alt de kunne for at det skulle bli best mulig med det de hadde! Slik er det ikke i Oslo. Snarere tvert i mot. Man kan bli fristet til å tro at det her er lagt ned arbeid i å gjøre pendlertilværelsen så dårlig som mulig. Min normale arbeidsuke innebærer å stå opp 05:00, og ikke være tilbake på Kolsås før drøye 18:00, etter en times busstur fra Oslo. Deretter blir det ferdiglaget enkel «middag» på rommet. Slik blir det hele uken, og man blir etter hvert lei av varm kylling og varme karbonader! Ser frem til skikkelig middag hjemme på Nøtterøy!

Forlegningen som er tatt i bruk på Kolsås er i utgangspunktet bra, hvis man arbeider på Kolsås og står i kosten der. Som pendlerforlegning uten tilgang til spisemesse er den lite egnet. Hver etasje har 17 rom og det er en liten kokeplate og ett husholdningskjøleskap på deling.

Kjøkkenet er sikkert utmerket for å håndtere "kveldsmåltider" for de som står i full kost.

Rommene har ikke radio/TV, noe som for så vidt er greit nok, men bare under forutsetning at det er tilgang på felles TV/Oppholdsrom. Det er det ikke. Er det virkelig riktig at jeg skal være nødt til å kjøpe egen TV på Kolsås for å kunne følge med på nyheter?

Jeg har aldri i min pendlertilværelse følt meg mer tilsidesatt enn nå. Oslo har ikke utmerket seg som den beste byen å være pendler i tidligere, men nå er det virkelig dårlig. Jeg tror det er viktig for Forsvaret å gjøre noe med dette hvis en skal ha noen forhåpninger om å tiltrekke seg personell i fremtiden. Når jeg søkte jobb i FST var jeg ikke gjort kjent med hvordan kvartersituasjonen var i Oslo, Jeg ble først etter at jeg hadde fått stillingen, gjort oppmerksom på de faktiske forhold. Jeg forsøkte umiddelbart å gjøre noe med dette, og uttrykte stor misnøye og frustrasjon over en mulig tilværelse som både uke- og dagpendler. Jeg fikk ikke en gang svar på mine henvendelser. Etter hvert har jeg fått mye informasjon om hva som ligger til grunn for kvartersituasjonen i Oslo. Ut fra det, er min oppfatning at her har det blitt fattet beslutninger på feil grunnlag! Jeg tror ikke på noen snarlig løsning og derfor har jeg sendt inn villighet på ny stilling!

Kommandørkaptein Terje Hansen
FST

«LOKAL LØNN – LYKTES VI?»

Når du leser dette, har BFO's hovedtillitsvalgte fra hele forsvarssektoren vært forhandlingsledere for sine respektive lønnsutvalg. Hele prosessen startet rett etter ferien. Det har vært to samlinger for både HTV'er og ATV'er, og sammen med en offensiv bruk av elektroniske medier har BFO tatt et stort skritt inn i fremtidens ivaretagelse av medlemmenes interesser.

Etter en kort gjennomgang av aktuelle saker, var fokuset satt på årets lønnsforhandlinger og HTV'enes rolle som forhandlingsledere i de ulike DIF'er. Startskuddet for prosessen var 01. september, og den skal være ferdig 31. oktober. Årets pott er «All time high». Konkret betyr dette, basert på tildelingsskrivet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD), at Forsvaret har en pott på kr 128 millioner, FD kr 4,16 millioner, Forsvarsbygg kr 13,1 millioner, NSM kr 1,4 millioner og FFI kr 6,97 millioner. I tillegg er det en pott for «05.128 Int. Ops» på kr 4,26 millioner. Gjennom samlingen ble det lagd en god plan for hvordan våre medlemmer skulle bli engasjert, ivaretatt og hørt i prosessen.

I dette ble det diskutert en overordnet innretning på hvordan midlene skal benyttes, basert på vårt Prinsipp- og handlingsprogram, tidligere innmeldte krav og de lokale lønnspolitiske retningslinjene på DIF-nivå. Dette ble levert til FST samme uke som samlingen ble gjennomført, og man må si at BFO er fornøyd med den sentrale delingen av potten. BFO har vært samarbeidsorientert i forhandlingene, men dersom det ble nødvendig ville vi også benytte den styrken våre medlemmer har gitt oss gjennom prosessen og medlemskapet, til også å opptre selvstendig og prinsipielt.

BFO engasjerte hvert enkelt medlem i det som nå har skjedd; du fikk SMS, E-post og tilbud om lokale møter – og for første gang i sektorens historie ble alle krav meldt inn elektronisk!

Prosessten ble videreført med nytt møte på Gardermoen 2-3 september. Alle være HTV'er og så mange ATV'er som mulig var inviterte, i tillegg til støtte og forelesere fra K12. Her var vi totalt 72 tillitsvalgte som ble samlet – helt herlig å se (og oppleve frysninger på ryggen fordi energien var så god)!

Dette møtet var delt i to; dag en var lagt opp for å sikre at alle var på samme rutenett, mens dag to tilhørte HTV'ene og målsetningen var å etablere lokale lønnsutvalg samt skape en lokal policy for forhandlingene. K12 var til stede som veiledere – men det var HTV'ene som kjørte prosessen.

Denne prosessen var ny – og dette krever evaluering. Dette vil skje i et møte rett etter at man har sluttført forhandlingene. Basert på erfaringene vil BFO foredle og ble enda bedre ved neste korsvei – forhåpentligvis har du selv og dine arbeidskollegaer allerede merket endring.

Av Jon Vestli/Kompetanseutvikler BFO

Åsgårdstrand viste seg fra sin beste side når BFO gjennomførte sin første samling for hovedtillitsvalgte etter sommerferien 26.-28. august.

BFOs superteam av ansatte, HTV'er og ATV'er var samlet på Gardermoen før lønnsforhandlingene.

ØKT REAKSJONSEVNE - POLITISK GJENNOMSLAG!

At Forsvarsdepartementet nå finansierer en raskere reaksjonstid på våre Bell 412 helikoptre, er gode nyheter for det norske samfunnet, og ikke minst det berørte personellet i Forsvaret.

BFO og BFOs lokale tillitsvalgte i Luftforsvaret har i lang tid jobbet for å få på plass en ny og forbedret arbeidstidsavtale for helikopterpersonellet ved 339-skvadronen på Rygge og Bardufoss. Luftforsvaret har, slik BFO ser det, ikke vist tilstrekkelig evne og vilje til å slutføre en slik avtale.

Etter gårdsdagens vedtak om kortere responstid, vil personellet ved 339 skvadronen nå mest sannsynlig få en vaktordning som partene kan enes om, og en avtale som forhåpentligvis setter en sluttstrek for den lange kampen BFO har ført i denne saken.

BFO har ved flere anledninger diskutert helikopterberedskap med Forsvarsministeren og Forsvarsdepartementet, og har hele tiden ment at kortere responstid vil bidra til å gjøre helikopterberedskapen til en mer relevant kapasitet, slik det nå er vedtatt.

Det er allerede signalisert at det nå vil bli tilstedevakt for 339-skvadron. Dette vil medføre økt belastning og mer fravær fra familien. Slik situasjonen er i dag er det ikke tilstrekkelig med personell til å bemanne en tilstedevaktordning over tid. BFO vil nå fokusere på at det tilføres tilstrekkelig med personell for å imøtekomme den økte belastningen.

BFO vil snarest mulig følge opp dette i den videre dialogen med Forsvarsministeren og FD.

Lars Omberg

Foto: FMS

Luftforsvarets Bell 412 fra en felles øvelse med Politiet spesialstyrke.

Foto: Forsvarets Mediesenter

HRM I FELLES INTEGRERT FORVALTNINGSSYSTEM (FIF)

«I fire år har en prosjektgruppe jobbet med å lage Forsvarets fremtidige HR-system. I slutten av oktober skrur det på. Digitale tjenester er en av samfunnstrendene som den nye løsningen tar opp i seg.

Søknadsprosesser og saksbehandling skal nå skje elektronisk, og mye av informasjonen som en p-medarbeider tidligere måtte registrere skal den enkelte selv få legge inn. Med dette tar Forsvaret et skritt i retning av å effektivisere prosesser som lenge har vært modne for modernisering. Det er en ambisjon at ressursene som frigjøres gjennom denne omleggingen skal komme den spisse enden til gode.

Den nye løsningen inneholder også funksjonalitet som skal hjelpe Forsvaret med å utvikle og utnytte kompetansen til de ansatte på en bedre måte. Kompetanseplanen til den enkelte vil med det nye systemet være mer forpliktende både for arbeidstaker og arbeidsgiver, og man vil få bedre oversikt over kurs og utdanningstiltak som må på plass for å utvikle de ansatte i den retningen man ønsker.

På toppen av dette blir hele HR-løsningen nå bygget inn i FIF (Felles integrert forvaltnings-system). Dette er systemet som virksomhetsstyringen i Forsvaret tar utgangspunkt i, og man får med dette grunnlag for den samme oversikten innen HR som innen økonomi og materiell.»

Hanne Skogly

«HOVEDSTYRET ER SATT»

I MAI 2014 ga Kongressen ansvaret for BFOs arbeid og utvikling i kongressperioden til 17 valgte kvinner og menn. Nå har de vært gjennom sitt første møte for å danne grunnlaget og innretning for de neste tre årene.

På Staur gård i Stange rettet Hovedstyret fokus på sin rolle, sitt ansvar og plikt. Det ble diskutert og konkludert på hvordan de skal styre BFO inn i fremtiden.

Første møte handlet om å danne et effektivt styre som gir BFO den strategiske kapasitet og styrke som må til for at vi fortsatt skal være størst, oppleves som en seriøs og god – men krevende, samarbeidspartner og robusthet for fremtiden. Med stort engasjement, gode diskusjoner og meningsutvekslinger ble det skapt store forventninger på egne vegne, og det er rimelig sikkert at BFO har et hovedstyre som er sitt ansvar bevisst, og vil gjøre sitt beste for å bevege oss i riktig retning gjennom langsiktighet og strategisk navigering.

Tekst og foto:
Kompetanseutvikler
BFO/Jon Vestli

GRILLUNSJ PÅ KJELLER

BFO lokalforening på Kjeller serverte sine medlemmer grillmat til lunsj onsdag 13 august. Godt vær og velsmakende grillmat ga meget godt oppmøte, over 50 BFOere benyttet seg av tilbudet. OTV Viken/Utland Tor Gunnar Framnes informerte og hadde stand. Lokalforeningsleder Per R. Hogstad var etterpå svært fornøyd med arrangementet.

Tord Hj Lien/
Styremedlem BFO
Kjeller

YS STAT: SER FREM TIL PENSJONSFORHANDLINGER

– YS er positive til at statsråden nå tar et initiativ for å samle partene og diskutere fremtidens offentlige tjenstepensjonsordning. YS Kommune og YS Stat har i lang tid ønsket å få satt pensjonsordningen på dagsorden og er forberedt på de kommende samtalene. Dette sier leder i YS Stat, Pål N. Arnesen.

Uttalelsen kommer etter at arbeidsminister Robert Eriksson uttalte at han ønsker å samle partene over nyttår for å starte samtalene om ny, offentlig tjenstepensjon.

–Dagens ordning er ikke levedyktig over tid, da levealdersprinsippet dramatisk reduserer nivået på fremtidig pensjon med dagens ordning og ny folketrygd. At samordningsreglene fra og med 54-årgangen ikke er på plass skaper også stor usikkerhet blant de som nærmer seg muligheten til å ta ut tidligpensjon.

–Spesielt de yngre medlemmene våre ser at det fremtidige pensjonsnivået ikke sikrer dem 66 %. Dårligere muligheter til å kombinere lønn og pensjon enn i privat sektor, ingen muligheter til å kunne opptjene tjenstepensjon utover dagens 30-års regel og utsiktene til å få minimalt igjen av det de innbetaler til tjenstepensjonsordningen er momenter som medlemmene er misfornøyd med. Det er sterkt begrensede muligheter i dagens ordning for den enkelte til å kompensere for den innførte levealdersjustering

– og det er uheldig, sier YS Stat-lederen.

DET BLIR STORE SUMMERÅ FORHANDLE OM LOKALT!

Hoveddelen av potten på 128 millioner går ut til lokal forhandling ved den enkelte DIF. Artikkel oppdatert mandag 9. sept.

ENIGHET MELLOM DE SENTRALE PARTER

De sentrale partene kom fredag 5. september til enighet om innretningen på årets lokale lønnsforhandlinger (2.3.3). BFO er meget godt fornøyd med hovedinnretningen, der hoveddelen av den totale tildelingen til Forsvaret på omlag 128 millioner kroner delegeres ut til Forsvarets Driftsenheter (DIF). Dette gir gode muligheter ved den enkelte avdeling til å prioritere det etterslepet som er stadfestet på militær side. Her er BFO klare til å motta krav fra den enkelte, og forhandle på medlemmenes vegne.

GENNOMSLAG FOR HØYERE SATSER I ATF

BFO er meget godt fornøyd med at det ble avsatt midler til å videreutvikle økonomien i ATF, slik intensjonen ved inngåelse av avtalen var.

- Dette vil treffe mange av våre medlemmer med inntektsutvikling over tid, i tillegg til at det er varige lønnsmidler, uttaler nestleder BFO Rune Rudberg.

GRUPPEJUSTERINGER I TRÅD MED BFOS KRAV

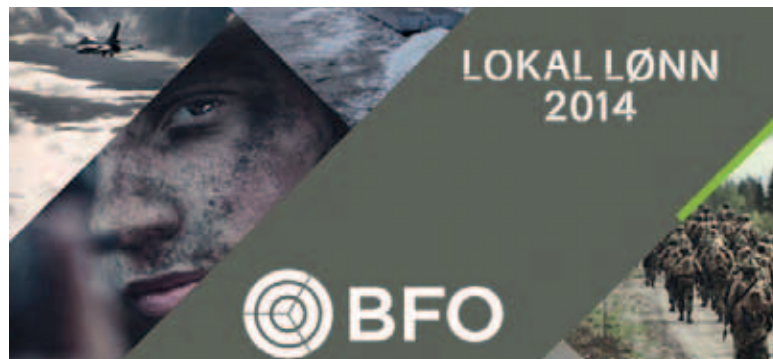
I det videre er BFO godt fornøyd med de gruppejusteringer som er foretatt på de militære stillingene. Her vil mange som har hatt ett etterslep bli tilgodesett med lønnsutvikling. BFO er klar over at enkelte grupper ikke vil være fornøyd med gruppejusteringen, men oppfordrer her den enkelte til å vurdere å fremme individuelle krav.

FORSVARSSJEFEN GIR IKKE EN KRONE - BFO SKUFFET PÅ PERSONELLETS VEGNE

BFO er videre skuffet over at Forsvarssjefen ikke velger å tilføre forhandlingene en eneste krone i friske midler. Dette i erkjennelsen av at Forsvarets ansatte, primært befal og offiserer, hvert år taper lønn med bakgrunn i rotasjon og skifte av stillinger. Dette er midler som liten grad kompenseres og gjenspeiles i den totale tildelingen som resirkulerte midler.

SJEFSLISTEN

Sjefslisten vil bli forhandlet på sentralt nivå tentativt uke 43

(personell på lederlønnsavtalen, gruppe 1 offiserer ute (PE) i tillegg til SNR og Forsvarsattacheene).

LØFT FOR MUSIKKEN

BFO er godt fornøyd med at det avsettes 700.000 kr til videreutvikling av særavtaler for våre medlemmer i musikken. Dette arbeidet skal være ferdig innen 1. desember i år.

KADETTENE FIKK IKKE MEDHOLD

BFOs kadettorganisasjon, KAFO, krevde heving fra alternativ 7 til 8. Kadettene mener dette vil kunne være med å bedre rekruttering til utdanningen, ved at inntektstapet blir mindre når en går fra avdeling til å bli kadett på grunnlønn. BFO beklager at Forsvaret ikke var villige til å etterkomme dette kravet. BFO vil følge dette tett opp i kommende forhandlinger og oppgjør.

Sikringsregel ved midlertidige stillinger - en milepæl for BFO Ved oppgjøret kom vi til enighet om en sikringsregel for de som innehar midlertidige stillinger. Dette innebærer at lønnstillegg som benyttes til personell i midlertidige stillinger bibeholdes ved retur til egen fast stilling. Dette har vært en viktig sak for BFO, fordi veldig mange av våre medlemmer sitter i midlertidige stillinger som resultat av Forsvarets disponeringer. BFO viser videre til tidligere artikler som beskriver den videre prosessen ved den enkelte DIF.

Tekst: Forhandlingsledere BFO Lars Omberg og Even Mølmshaug
Bildekomposisjon: Lars-Andreas Irgens, BFO

TERRORBEREDSKAP OG KOMPENSASJON

BFO tar nå et initiativ til et møte for å avklare spørsmål knyttet til kompensasjon for sommerens terrorberedskap.

BFO har den siste tiden mottatt flere henvendelser fra medlemmer, tillitsvalgte og arbeidsgiverrepresentanter med spørsmål knyttet til kompensasjon etter terrorberedskapen i sommer.

- For BFO er det uproblematisk at personellet stiller klare til innsats på kort varsel. Her mener vi at regelverket er tydelig og klart på hvordan slike situasjoner skal kompenseres, sier leder BFO, Jens. B. Jahren.

Etter initiativ fra BFO blir det nå kalt inn til et snarlig møte mellom de sentrale parter for å avklare disse spørsmålene nærmere. BFO kommer tilbake med mer informasjon så snart dette møtet er avholdt. BFOs kontaktperson på sentralt nivå er forhandlingsleder Lars Omberg (lars.omberg@bfo.no)

Tekst: Forhandlingsleder BFO/Lars Omberg. Foto: Torbjørn Kjosvold, FMS

STATSBESØK FRA ESTLAND

President Rütel fra Estland ankom på offisielt statsbesøk tirsdag den 2. september. Kongens to livavdelinger, HMKG og Krigsskolen, var som vanlig på plass fra Slottet og ned hele slottsbakken.

Stortingspresident, representanter fra Regjeringen, Forsvarssjef, Oslos ordfører, diplomatiet med flere var på plass i det strålende været. Oppstilt på Karl Johansgate så Offisersbladet blant andre Telemark bataljon, Luftkrigsskolen, Sjøkrigsskolen og avdeling fra Brigade Nord. Gardemusikken, Stabsmusikken og Marine musikken sto for det musikalske og sørget for at soldatene holdt takten.

Einar Holst Clausen

MARKEDSPLASSEN

Her kan våre lesere gratis sette inn små rubrikkannonser hvis de har noe til salgs, som kan være interessant for andre. Dette kan være uniformer, uniformseffekter, eller lignende.

Til salgs!

Luftforsvarets messeuniform str 50 selges rimelig.

Komplett sett, også sko. Noen år gammel, men nesten ikke brukt, og fremstår som ny.

Ta kontakt på
uolarsen@gmail.com
eller ring 412 56 508. (Stavanger)

REKORDHØSTEN!

HØSTENS ELEVRUNDER ER AVSLUTTET

Rekrutteringsansvarlig i BFO, kaptein Lars Andreas Irgens sier til Offisersbladet at årets elevrunder har gitt særdeles gode resultater.

- Vi har skoler der vi har oppslutning på over 90 % av elevene. Det er også gledelig at vi ser en markant endring ved skoler der vi tradisjonelt ikke har hatt god oppslutning. Totalt ser vi rekordoppslutning på elevrunden i år, og av elevene som tar GBU er vi ikke under 50% på en eneste befalsskole, sier en tilfreds Irgens.

Snittet blant de som har meldt seg inn på de forskjellige skolene ligger i følge Irgens på over 70%.

På spørsmål om hva som gjør at ungdommen velger BFO i enda større grad enn tidligere drar Irgens frem flere forhold.

- Dette er noe BFO bevisst satser på. Spesielt etter at prosjekt sammenslåing ble terminert. Det kan synes som at elevene biter seg merke i, og legger vekt på vår partipolitiske uavhengighet. Videre er det slik at ungdommen som starter på befalsutdanning i Forsvaret er stadig mer reflekterte. De tenker grundig igjennom sine valg. Jeg tror de tiltrekkes av kompetansen BFO besitter. Det føles som en trygghet å ha BFOs tillitsvalgte i ryggen. Dette er noe BFO har brukt mangfoldige år på å bygge opp, og nå kan det se ut som at vi når frem til ungdommen med budskapet, fortsetter Irgens.

Irgens trekker også frem BFOs 35-år gamle elevorganisasjon BESO som svært viktig for rekrutteringen. Ikke bare har elevene i BESO-landsstyre bidratt på en glimrende måte på elevrundene, men de har også jobbet med og fått gjennomslag for flere saker som er viktige for befalelevenene.

- Jeg er ikke redd for å slippe til BESO-representantene våre på elevrunder, de besitter tross sin begrensede militære fartstid en kunnskap om og innsikt i elevhverdagen som gjør dem til glimrende BFO-ambassadører som treffer godt ovenfor befalelevenene, poengterer Lars Andreas.

Nytt av året er det også at man har kuttet ut innmeldingsgaver ifm elevrundene. Dette er gjort i enighet med de andre organisasjonene. Irgens synes det er meget bra.

- Det blir i større grad budskapet om hva organisasjonene står for og representerer som blir veid og målt før elevene tar et valg, og ikke en kul «duppedings». Irgens avslutter med å takke alle de nye medlemmene for tilliten og lover at BFO vil følge dem godt opp i skolehverdagen og i den kommende karrieren som befal og offiser i Forsvaret.

FAKTA

«ELEVRUNDER»

Elevrundene fungerer slik at tjenestemannsorganisasjonene i Forsvaret har en felles avtale seg i mellom ift ferske befalelever. Vi møter de nye elevene samtidig i ordnede former etter invitasjon fra de respektive skolene.

HER ER AVTROPPENDE KAFO-STYRE

OFFISERSBLADET

Befalets Fellesorganisasjon

Leopard 2 stridsvogn fra TMBN under øvelse Noble Ledger. Foto: Anette Ask/FMS

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell.

Ca 9300 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største organisasjon i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 50 lokalforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon. Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter.

LEDIG STILLING I BFO

Befalets Fellesorganisasjon søker ny sekretariatsleder/stabssjef

Med forbehold om ledighet har Befalets Fellesorganisasjon ledig lederstilling i sekretariatet og søker etter en resultatorientert, initiativrik og dedikert person til stilling som sekretariatsleder. Stillingsinnehaver vil også fungere som organisasjonens stabssjef. Stillingen inngår i BFOs ledergruppe.

Stillingen hjemler permisjon fra fast stilling i Forsvaret (jfr HA/TA § 35).

– Stillingen som sekretariatsleder er en spennende jobb med store utviklingsmuligheter

Sekretariatsleder har følgende hovedoppgaver;

- Ansvarlig for den daglige driften av BFOs sekretariat, herunder økonomi og personell.
- Lede den daglige driften av sekretariatet.
- Utarbeide forslag til plan og budsjett for BFO

– Som sekretariatsleder får du mange viktige og spennende utfordringer

– BFO søker etter deg som har lyst på nye arbeidsoppgaver i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø

– Du har gode kunnskaper/interesser innenfor personell-, og administrasjonsarbeid

– Erfaring som tillitsvalgt er ønskelig

– **Kvinner oppfordres til å søke.**

Betingelser/ søknad:

- I vervet ønskes en initiativrik person som finner utfordringer innenfor blant annet disse arbeidsområdene:
- Personelladministrasjon og oppfølging av alle ansatte, lokalt og «eksternt»
- Budsjett og økonomiarbeid
- Administrasjon og støttefunksjoner
- Forestå tverrprioritering av BFOs ressurser innen eget ansvarsområde
- Budsjettansvar innenfor eget budsjett

Må krav:

Du er offiser med interesse for personell-, adm-, økonomi-, og tillitsmannsarbeid. Variert tjenesteerfaring på regionalt nivå eller høyere.

Ønskelige krav:

Stabstjeneste i fellesstab på sentralt nivå, samt erfaring fra internasjonal tjeneste i utlandet.

Organisasjonsmessig erfaring som tillitsvalgt på høyere nivå/verv i BFOs styrende organer.

Særskilte krav:

Gode lederegenskaper og samfunnsskap og samarbeidsevne.

For dette tilbyr BFO:

- stabstjeneste i.h.t. tjenesteplanene
- store muligheter for egenutvikling i et spennende og utfordrende fellesskap
- lønn etter avtale, fast B-tillegg som kompensasjon for overtid og ugunstig arbeidstid

Arbeidssted

Kontorplassering vil være BFOs sekretariat pt Karl Johansgate 12.

Kontakt

Spørsmål om vervet kan rettes til:

Leder Jens Bernhard Jahren (jens.jahren@bfo.no) mobil 930 05 202

Nestleder Rune Rudberg (rune.rudberg@bfo.no) mobil 934 20 377

Sekrleder/stabssjef Arild Helgesen (arild.helgesen@bfo.no) 934 99 445

Søknad

Søknad med kort CV og tjenesteuttalelser for de tre siste årene sendes til: post@bfo.no

eller i posten til:

BFO

Karl Johansgt 12J

0105 Oslo.

Merk da konvolutten; Sekretariatsleder

Søknadsbehandling og -frist

BFO har egen tilsettingsprosess bygget på Forsvarets innretning. BFO gjennomfører intervju av aktuelle søkere til alle sine stillinger.

Søknadsfrist til denne stillingen er 20 nov, med tiltredelse etter avtale.

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	437 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Even Mølmshaug	Tariff	990 94 678		even.molmshaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
Sekretariatsleder	Arild Helgesen		934 99 445		arild.helgesen@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Under ansettelse				
Markeds- og web ansvarlig	Lars Kristian Danielsen	Kom.avd	905 85 355		lars.danielsen@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	Lars-Andreas Irgens	Kom.avd	988 82 958		lars.irgens@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRISTILTE TILLITSVALGTE

TELEFONER

OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Gunnar Lie Eide	0575-2368	77 11 23 68	400 29 791	76 11 23 69	gunnar.lie.eide@bfo.no
Midt-Norge	Thomas Olsen	0550-5232	73 99 52 32	908 36 490	73 99 52 33	thomas.olsen@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Vest	John L. Strømseng	0540-3486	55 50 34 86	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Håvard Støle	0502-2077	64 40 20 77	404 71 718		havard.stole@bfo.no
Indre Østland	Grethe Bergersen			452 49 410		grethe.bergersen@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes	0510-9779	23 09 97 79	930 53 744	23 09 98 00	tor.framnes@bfo.no

OMORGANISERING: VI PRØVER IGJEN

Igjen er oktober måned her og sommerskjorten pakkes bort - høsten er godt i gang! KAFO-styret forbereder seg i disse dager til årets Høstkonferanse. I år som i fjor arrangeres denne i skøytebyen Hamar. Fra 15.-17. november skal i underkant av 40 kadetter innta Rica Hotell Furnes for å stemme over vedtekter, prinsipp- og handlingsprogram, samt danne et nytt styre som skal ta KAFO-skuten videre!

BFO har nå levert sine høringskommentarer vedrørende Forsvarsdepartementets faglige anbefaling;

Utreddning av personellordninger, herunder befalsordningen. Det er viktig for KAFO at vi klarer å lage en god befalsordning for tiden som kommer. Derfor er det gledelig å lese at BFO videreformidler vår anbefaling om at krigsskolene videreføres som den foretrukne og primære utdanningen for rekruttering av offiserer, da dette er viktige institusjoner for kultur- og profesjonsbygging. Det er viktig at vi holder på den identitet og historie som ligger i vår profesjon. Vi er derimot skeptiske til at en gjennomgående offisersutdanning skal være det foretrukne utdanningsløpet og anbefaler å videreføre dagens balanse i rekrutteringen, noe som også videreformidlet i høringskommentaren. Uansett hvordan fremtidens utdanningsordning blir er det viktig at det utdannes nok befal til å ivareta Forsvarets behov. Den bevisste underproduksjonen som har pågått de siste årene er nok årsaken til mange av dagens personellutfordringer.

BFO sin elektroniske løsning rundt lokale lønnsforhandlinger er blitt godt mottatt ute på bruket. Her har vi som medlemmer fått mulighet til en enkel løsning for å fremme krav til disse forhandlingene. Imidlertid fikk ikke kadettene medhold i KAFOs krav om heving fra alternativ 7 til 8 i drøftingen om gruppejusteringer. Vi i KAFO mener dette vil kunne bedre rekrutteringen av allerede tjenestegjørende til utdanning på krigsskolene, ved at inntektstapet blir mindre når en går fra avdeling til å bli kadett på grunnlønn. BFO har imidlertid lovet oss å følge opp dette videre i kommende forhandlinger og oppgjør. Dette er et punkt som vi mener er viktig for å kunne videreføre dagens balanse i rekrutteringen til krigsskolene.

Jeg vil benytte anledningen til å anbefale alle å gå inn på BFO.no og lese BFOs temahefte; Forsvarets økonomi. Dette er virkelig et bra dokument! Her har man skrevet ned punkter om statusen på Forsvarets økonomi, sett i lys av de siste 20 årene og hvordan Regjeringen, gjennom Forsvarets økonomistyring, har lagt opp til at vi er i den knipen vi nå befinner oss i. Dette er forklart på en enkelt og forståelig måte, og viser virkelig at BFO bryr seg om å opplyse oss som medlemmer. Bare en liten uke etter at dette temaheftet ble publisert ble Forsvarsministerens rammeskriv til ny langtidsplan overlevert Forsvarssjefen. Samme dag som Bruun-Hansen fikk oppdraget uttalte til mediene at han leder en organisasjon som ikke er rustet til å møte fremtidens trusler. Vi har med andre ord en spennende tid i vente når Forsvarssjefen skal legge frem forslag til ny langtidsplan rapporten fra sitt fagmilitære råd til Forsvarsministeren 1. oktober 2015. Dette vil naturlig nok bli en av de sakene det nye KAFO-styret vil jobbe i tiden som kommer.

Nå går tiden for KAFO-styret 13-14 mot slutten, og søndag 16. november gis stafettpinnen videre til nytt styre. Tiden fremover blir utfordrende for oss som forsvarsansatte, og nettopp derfor er det så utrolig bra å ha det sterkeste tillitsmannskorpset i ryggen!

Avslutningsvis vil jeg takke for tilliten som det sittende KAFO-styre har fått. Jeg håper vi har klart å forvalte den tilliten dere har gitt oss på en god måte og jeg ønsker det nye styret lykke til med utfordringene som kommer.

God vakt!

Christina Pilar Grimstad
Leder KAFO Landsstyret

EN STYREPERIODE GÅR MOT SLUTTEN

Nok ett år i BESO sin historie har passert oss og det har gått alt for fort nok en gang. Vi har lagt bak oss styremøter i Bergen, Rena, Karl Johans gate i Oslo og ikke minst i London. Dette har vært mitt andre år i styret og denne gang som leder. Det har vært et

givende år med ni utrolige styremedlemmer. Men nå går det mot slutten for sittende styre, den 16. november skal nytt styre velges under årets høstkonferanse på Hamar.

For å oppsummere året som har gått ønsker jeg å trekke frem enkelte saker fra vårt handlingsprogram vi har jobbet med. For dere som nå er nye befalelever, og nå har valgt fagforening, er FOS et konstant tema for BESO. Vi har opp gjennom årene jobbet for at marsjstøvler blir delt ut første dagen og at dødtid blir minsket. Resultatet av dette er tydelig og forhåpentligvis noe dere merket under årets FOS. Marsjstøvler blir nå delt ut første dag og FOS i sin helhet er en dag mindre. BESO har som en vane fått lov å bli med i planleggingsfasen av FOS og neste års sommer FOS blir spesielt viktig at vi er observant på ettersom hele opplegget skal flyttes til Sessvollmoen.

Videre har fokus på å bli værende i Forsvaret etter endt plikttjeneste vært en sak årets styre har lagt ned i arbeid. Et håndfast resultat av dette var at det ble gjennomført karrieredager på enkelte befalsskoler, noe som vil bli videreført i år.

Et annet fokus har vært hvordan UB'er har blitt behandlet etter gjennomført befalskurs. Det har vært en kjent sak at UB'er har blitt misbrukt i form av «gratis» arbeidskraft og dette er noe BESO er sterkt imot og vi har jobbet med de siste årene. Vi ser i dag en forbedring i form av klarere timelister og mindre tilfeller av «misbruk», men det er stadig arbeid å ta tak i innenfor denne saken.

I disse dager er BFO sine OTV'er ute å gjennomfører de første elevkveldene hvor det velges representanter fra hver skole som ønsker å delta på BESO sin årlige høstkonferanse, i år avholdt i Hamar fra 14. til 16. november. Dette er BESO sitt høyeste organ hvor vedtekter, prinsippprogram og handlingsprogram blir tatt opp til diskusjon for det neste året. Helgen inneholder derfor mye faglig innhold samt interessante foredrag fra distinkte foredragsholdere. I tillegg til god mat og godt selskap gjør dette denne konferansen til en flott avslutning for sittende styret og en flott start på det nye styret som skal bli valgt på den 16. november.

Jeg har sittet et flott år som leder for et meget motivert styre. Jeg har heldigvis muligheten til å fortsette arbeidet med BESO om konferansen velger så.

Med dette takker jeg for dette året som leder og håper på nok ett år.

Marius Thorsø
Leder Befalelevenenes Samarbeidsorgan

Gjensidige
Bank

3,10 %
nominell rente

Medlemskupp på fastrentelån

Les mer på gjensidige.no/bank

Det beste fastrentetilbudet innenfor 75 % belåning, ifølge Finansportalen 09.10.2014. Priseksempel: Boliglån u/75 % med fast rente i 3 år, Eff. rente 3,19 %, 2 mill., bindingstid 3 år, o/25 år, Totalt: 2.891.370,-. Gjelder for medlemmer i YS. Forutsetter lønnsinngang, bank- og kredittkort. Prisen er per 09.10.2014 for nye fastrentelån, men tilbudet kan endres.

Marinejegerne har fått ny sjef

FORRIGE UKE BLE DET GJENNOMFØRT BYTTE AV SJEF MARINE-JEGERKOMMANDOEN (MJK).

BFO var representert under seremonien med flere av våre tillitsvalgte. Seremonien ble gjennomført etter god marinejegerstil, der fokus var rettet mot framtiden. Et stort antall gjester fra inn og utland overvar kommandoskiftet. Kontreadmiral Nils Johan Holte, Sjef Forsvarets Spesialstyrker, foretok det formelle kommandoskiftet.

Tom Robertsen har vært en dyktig, og riktig, sjef i den perioden han har hatt stillingen. Måten han har åpnet opp og gjort miljøet mer kjent for omgivelsene har vært meget god. BFO har opplevd Robertsen som en pragmatisk og dyktig sjef. Vi har alltid møtt en åpen dør, der diskusjonene har vært konstruktive med gjensidig respekt. Tom Robertsen skifter nå beite til Joint Warfare Centre på Jåttå i Stavanger. BFO vil med det takke Robertsen for det meget gode samarbeide og ønske han lykke til videre i karrieren!

Den nye sjefen, Petter Hellesen, har bred erfaring fra spesialstyrkene. De siste tre årene har han vært norsk liaisonoffiser ved US SOCOM i Tampa, USA. Han uttaler til forsvaret.no at «Det blir fint å komme tilbake til gutta på MJK, hvor jeg tidligere har tjenestegjort en rekke år. Det blir bra å være tilbake på det taktiske nivået også, det blir en annerledes hverdag enn det jeg har hatt de siste årene».

Sjef MJK er i dag nivå 3 sjef, med det ansvar og fullmakter det medfører. BFO vil fortsatt ha fokus på medbestemmelse, der våre tillitsvalgte vil bidra til å bringe avdelingen videre på en effektiv og god måte. BFO vil gratulere Petter Hellesen med dagen og ønske han lykke til med jobben som Sjef MJK og vi imøteser et fortsatt godt samarbeid med MJK.

Tekst: Viggo Holm

Foto: Magne Åhjem, Forsvaret

Kjent fjes

På Kjeller traff Offisersbladet et kjent fjes under et veteranfly-stevne i september.

Nestkommanderende på Forsvarets Etterretningshøgskole, major Ketil Knotten, denne gang i flydress. På sin fritid er han nemlig oppvisningspilot på skoleflyet Fairchild Cornell, som er stasjonert på Kjeller. Han bekrefter dermed at offiserer er svært multi-funksjonelle :-)

Einar Holst Clausen

Forsvarsministeren

Forsvarsminister Ine Eriksen Søreide besøkte Forsvarets spesialkommando på Rena i slutten av august, og takket ja til utfordringen om å hoppe i fallskjerm.

Det ble flere tandemhopp, også fra bakluka på C-130 J Hercules. Tøft gjort av en sprek Forsvarsminister.

Einar Holst Clausen

Forsvarsministeren ser ut til å like adrenalin-rusket.
Foto: Anette Ask/Hæren

Trygt nede igjen. Og det ser ut til at dette var en av de mer spennende dagene til Forsvarsministeren.
Foto: Anette Ask/Hæren

Første testskyting for en nyutviklet og mer mobil NASAMS-plattform

Den norskutviklede NASAMS, er et av verdens beste bakke til luft rakettforsvars-systemer. Det er Kongsberggruppen som har stått for det meste av utviklingen. Nå har de tatt ett skritt lengre, for en enda raskere og bedre utnyttelse av systemet.

Software og hardware er modernisert og minisert, for å gjøre systemet enda mer mobilt. Dessuten er rakettenes (AMRAAM) nå montert på et lett feltkjøretøy på fire hjul, som nå kalles High Mobility Launcher (HML). Den 4. september ble de første AMRAAM-rakettenes avfyrt fra denne HML, i testskytefelt Vidsele i Sverige. Sjef for Forsvarets logistikkorganisasjons NASAMS-prosjekt, major Laudal, har uttalt at det nå blir enklere for soldater/operatører i Luftforsvaret å skyte missilet. På det gamle systemet, måtte man løfte rakettplattformen av lastebilen og plassere plattformen trygt med støttefotter, nå skyter man direkte fra feltkjøretøyet. HML er betydelig mer mobilt, og man etablerer seg mye raskere i felt, sier Laudal.

Kildene sier at det nyutviklede NASAMS HML, kan leveres ferdig oppgradert, testet og operativt, i løpet av 2015. HML er en del av et NASAMS oppgraderingsprosjekt fra Kongsberg Defence & Aerospace (KDA). HML feltkjøretøyet er levert av Raytheon, USA, som er en underleverandør til KDA.

Av Einar Holst Clausen

Foto: Torbjørn Kjosvold FMS

NASAMS HML før testskyting i Vidsele Sverige.

Første AMRAAM raketten avfyrt fra et feltkjøretøy fra Raytheon.

Kinesisk stealth prototype J-20

Dette er i følge Janes Defence Magazine, den fjerde prototypen som nå gjennomgår testflygninger. Flyet er en femtegenerasjons jager/bomber, produsert av Chengdu Aircraft Corporation (CAC). I følge «flyspottere», fløy denne prototypen en to timers testflygning i juli 2014. Det spekuleres i om når CAC vil teste sin WS-15 turbofan motor i sitt stealth-fly, om de nå bruker en Russisk turbofan motor, en oppgradert Saturn AL-31, eller den nyere AL-117S. Kinas testflybase ligger på Yanliang Airbase in Xian Province. Kina planlegger å ha 20 nye J-20 operative i 2020, og det ligger anbefalinger om å anskaffe totalt 400 av dette stealth-flyet.

Einar Holst Clausen

Kinesisk stealthjager J 20 Mistenkelig likt F 35 og andre tilsvarende amerikanske stealth fly.

Ultramoderne hjelmer til F-35 pilotene

Når Norges to første F-35 Lightning II, ruller ut fra Lockheed Martin, har det også foregått en hektisk utvikling av den avanserte hjelmen som pilotene skal bruke. Hjelmen får et system som kalles «helmet mounted display system» (HMDS). All informasjon piloten trenger, kommer direkte opp i visiret på hjelmen. I våre F-16 i dag, brukes Head-up display (HUD), der basisinformasjonen kommer opp på «canopy'en» foran piloten. I dag må nattsyn-brillene monteres på hjelmen, og piloten bruker de på samme måte som en kikkert. Men på ny hjelm er det innbygd et «high-tech» nattkamera i front som gir piloten fullt nattsyn. F-35 har også seks sensorer på side/underside av flykroppen, som sender signaler direkte til hjelmvisiret, og gjør at piloten kan «se gjennom» flyet og faktisk ha kontroll på bakken under flyet. Med utsikt fra cockpit og bruk av sensorene på flykroppen, får piloten altså 360-graders utsyn!

Firmaet Rockwell Collins ESA Vision Systems er firmaet som har forsket og videreutviklet HMDS, etter at flere svakheter på tidligere utgaver fra BAE-systems ble avdekket. Blant annet uskarpe bilder, treg dataoverføring. Rockwell Collins løste i følge Teknisk Ukeblad problemene med ny software og lcd-teknologi, og fikk kontrakten. Hjelmen fungerer også som et sikte, da piloten kun trenger å se på målet, for å styre sine våpen mot målet. En teknologi som i enklere utgave er brukt på kanonen på angrepshelikopteret Apache. Hjelmen er ikke lenger bare en hjelm, men en viktig del av den våpenplattformen et 5.

generasjons kampfly tross alt er. Den nye hjelmen får betegnelsen F-35 Gen III HMDS. Prisen tør jeg ikke engang å tenke på.

Einar Holst Clausen

THE EXPENDABLES 3

AM. ACTION

REGI: PATRICK HUGHES

MED: SYLVESTER STALLONE, JASON STATHAM, JET LIE, ANTONIO BANDERAS, WESLEY SNIPES, DOLPH LUNDGREN, HARRISON FORD, MEL GIBSON

2 TIME 6 MIN

Av Nils Vermund Gjerstad

DE GAMLE ER ELDST

"Expendables"-filmene har vært en stor suksess for den aldrende muskelbunten Sylvester Stallone (68). Ikke minst på grunn av at den byr på god gammeldags action og one-linere som kommer på løpende bånd. Serien har også gitt gjensyn med flere 80 og '90-talls actionhelter, som Arnold Schwarzenegger, Jet Li og Dolph Lundgren. Nå har også Harrison Ford, Wesley Snipes og Antonio Banderas blitt med i den glade banden av leiesoldater. I

tredje film jakter de på den ondskapsfulle internasjonal våpenselgeren Conrad Stonebanks (Gibson).

Mel Gibson (mest kjent fra Dødelig Våpen-filmene) er fornøyet i rollen som kynisk skurk. I filmen får vi vite at han er med på å starte opp leiesoldat-teamet sammen med Stallones karakter, men Stonebanks har valgt å bli ond forretningsmann. Som etterretningsagent liker jeg også Harrison Ford (som tidligere har gjort lignende roller i "Patriot Games" (1992) og "Clear and Present Danger" (1994) som etterretningsagent. Mens

Banderas som filmens klovn med munn-diarié er bare irriterende. Svenske Dolph Lundgren, som ble venner med Stallone etter at de bokset mot hverandre i "Rocky 4" (1985), er nok ikke like tøff som han var for 30 år siden. Da burde Arnold Schwarzenegger fått mer screen time. Han er alltid artig og parat med slagkraftig skyts.

Hovedrolleinnehaver Stallone selv har en sympatisk karisma som til en viss grad kompenserer for det faktum at han ser ut som en sliten muskelmann.

Noen av actionscenene er stilige,

spesielt eksplosjonene, mens et par stunt ikke overbeviser helt, som et totalt urealistisk motorsykelstunt som de kunne spart oss for mot slutten. Kjemien mellom de aldrende testosteronbombene er forøvrig fin. Og man er godt underholdt mesteparten av tiden.

Man kan si hva man vil om Sylvester Stallone, men han er usedvanlig energisk og dyktig skuespiller. Action- og krigsfilmer ligger åpenbart i blodet hans. Til tross for at han er i pensjonsalder er han aktiv som aldri før, og er også manusforfatter på "Expendables 3". Jeg er blant

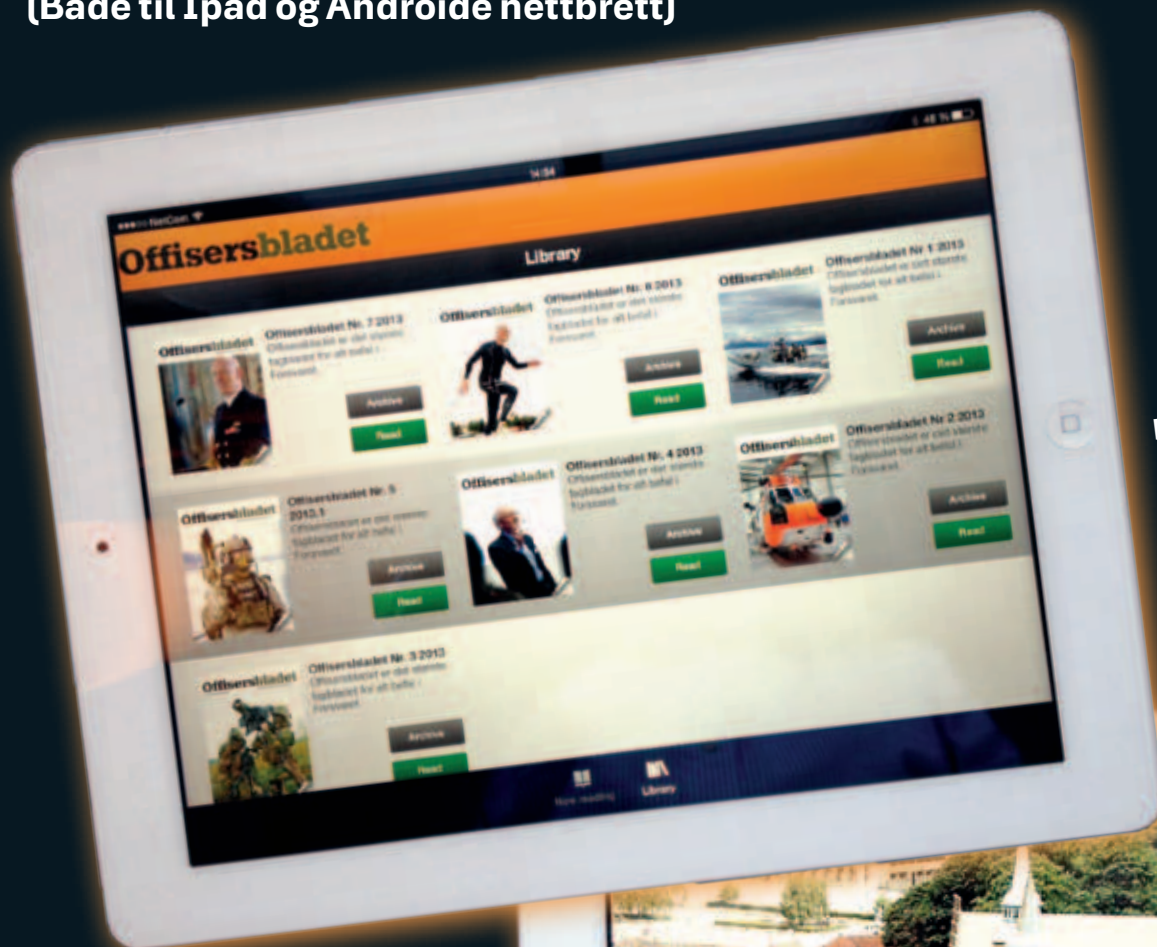
de som mener at Stallone er en meget talentfull og intelligent mann, men det er ikke alltid han velger de mest krevende rollene.

Budsjettet er på 90 millioner dollar og filmen har allerede inntjent 200 million dollar, så jeg tør tippe på at det kommer "Expendables 4" innen et par år. Hvilke fordums actionhelter skal han få med seg på laget da. Kanskje Stevel Seagal, Michael Dudikoff eller japanske Sho Kosugi? Det hadde vært artig, men moro blir det nok uansett hva Stallone og co. finner på.

Offisersbladets app!

Last ned Offisersbladet-appen til ditt nettbrett nå – få en annerledes leseopplevelse!

(Både til Ipad og Androide nettbrett)

*Last ned utgavene
og du har ditt eget
Offisersbladet-bibliotek.*

**Fremragende bildekvalitet
på lese Brett-utgaven, og
tekstspalter du selv drar
opp med fingeren.**

ULVEFLOKKENE

I sin erindringsbok *Zehn Jahre und zwanzig Tage* skriver Karl Dönitz: «En av våre mest naturlige instinkter er ønsket, om vi må kjempe, å være så sterke som mulige, å ikke kjempe alene men søke hjelp fra andre.» Dette skulle bli grunnlaget for hans ubåttaktikk.

Av TROND SÆTRE

Konvoisystemet førte til at tyskerne ble beseiret i ubåtkrigen under første verdenskrig. Takket være systemet kunne ikke tyske ubåter lenger finne alenegående fartøy å angripe, fordi skipene seilte sammen under beskyttelse av militær eskorte. Mottrekket til dette skulle være «Rudeltaktik», tysk for flokktaktikk, noe som ble til «wolfpack» (ulveflokk) på engelsk. Ideen var å danne en gruppe med ubåter og vente med å angripe til alle var i posisjon, dermed dro de fordel av både antall og overraskelsesmomentet. Dessuten kunne de utnytte konvoisystemet til egen fordel ved å senke enda flere skip på en gang. En flokk på tolv ubåter var standarden, men noen ganger kunne det komme opp i 20. Nøkkelordene var «kontroll, kommunikasjon og taktikk». Kontroll-delen var avhengig av at den første båten som kom i kontakt med fiendens konvoi skulle skygge den og rapportere til hovedkvarteret om posisjon og bevegelser. Men kommunikasjonsdelen var selvsagt også avhengig av god radio-kontakt med alle ubåter i en flåte. Når tilstrekkelig mange ubåter hadde fått beskjed og nådd konvoien, ble ordre gitt til angrep. Kommandørene for de ulike ubåtene sto fritt til å velge hvordan de ville angripe når ordren først var gitt. Angrepene skjedde vanligvis om natta og på overflaten, fordi ubåtene var tregere under vann, og de små overflatesilhuettene var vanskeligere å få øye på i mørket. Tendensen til å angripe om natta og i flokk førte til det engelske navnet «wolfpack».

Krigføring med ubåt var en realitet helt fra krigsutbruddet i 1939, ettersom tyskerne kontinuerlig prøvde å avskjære Storbritannias (senere også Sovjetunionens) forsyningslinjer. Men ved krigens begynnelse hadde Tyskland ennå ikke ressurser til å gjennomføre sin «Rudeltaktik». Vendepunktet skjedde etter erobringen av Frankrike. Nå hadde tyskerne tilgang til et stort antall atlantehavshavner hvor det dessuten også fantes kraftige radiosendere. Sentral i gjennomføringen av Rudeltaktik var kommandør Karl Dönitz, som senere fikk den tunge oppgaven med å lede Tyskland under kapitulasjonen i 1945. Dönitz skal visstnok ha formulert Rudeltaktik mens han satt i britisk krigsfangenskap mot slutten av første verdenskrig. Tidlig i 1939 hadde han blitt utnevnt til kommandør for ubåtflåten. Men høsten 1939

var den tyske Kriegsmarine ikke klare for krig. Dönitz måtte gjøre som best han kunne med bare 57 ubåter. I juli 1940 hadde han over 180, nok til at han kunne begynne å gjennomføre den planlagte taktikken.

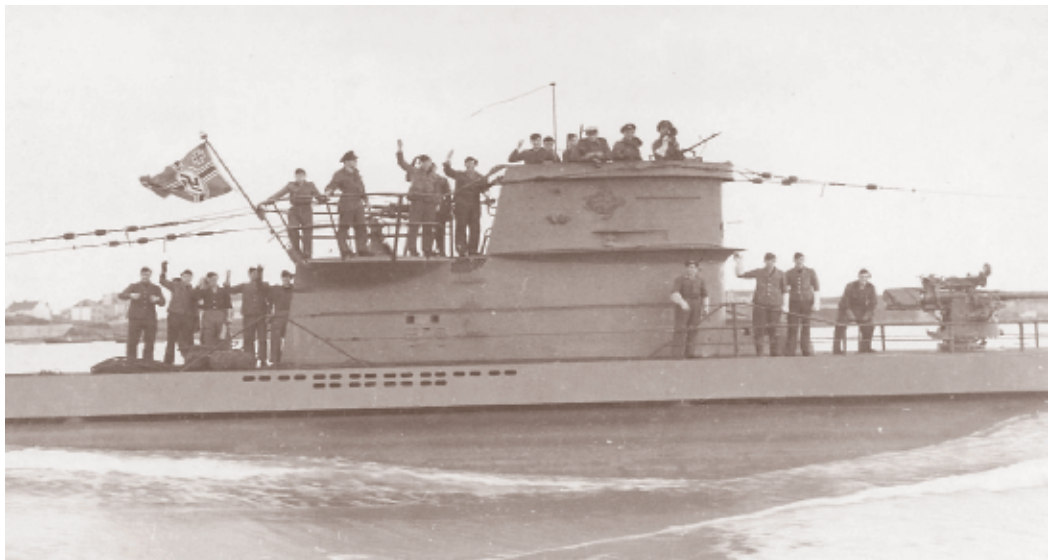
Dette var begynnelsen på tyskernes første «happy time», da den tyske ubåtflåten hadde en høy suksessrate hva senkning av allierte skip angikk. Type VII var den vanligste ubåten til bruk i det nordlige Atlanterhavet. Disse kunne komme opp i 18 knop, som var raskere enn mange av eskortefartøylene. 1,6 millioner tonn med last ble senket fra juni til november 1940. Churchill sa senere at «det eneste som virkelig skremte meg under krigen, var ubåtfaren». Den «andre happy time» var i 1942, da tyskerne også hadde suksess med å senke lasteskip på østkysten av Nord-Amerika og Karibia.

Men strategien hadde en åpenlys svakhet som de allierte lærte seg å utnytte: Ubåtene i en «ulveflokk» var avhengig av hyppig radio-kontakt for å koordinere angrepene. Dermed kunne de avsløre ubåtenes posisjon med et sporingsverktøy som populært ble kalt «Huff-Puff» - en forkortelse for «High Frequency Direction Finder». Flere andre faktorer gjorde i realiteten slutt på tyskernes bruk av Rudeltaktik fra 1943: Forbedret radar- og sonarteknologi, samt bedre anti-ubåtskyts og bombefly. Britene sendte hurtiggående speiderskip fra konvoiene Dekrypteringen gjorde også framskritt. 9. mai 1941 ble den tyske U-110 erobret av HMS Bulldog. En væpnet gruppe klarte å sikre seg Enigma-kodemaskinen med kodebøker for de flyktende tyskerne rakk å ødelegge den. Denne episoden var et gjennombrudd i de alliertes dekrypteringsarbeid.

Dönitz's mottrekk var å utstyre ubåtene med antiluftskyts, noe som skulle vise seg å være en taktisk feil. Fly som ble beskyttet bare trakk seg bort fra skuddlinjen og meldte fra om ubåtenes stilling til nærmeste eskorteskip. Hvis ubåten så prøvde å dykke, og derfor måtte opphøre ilden, angrep flyet igjen.

Tyskerne perfektionerte aldri ulveflokk-taktikken, men amerikanerne utviklet den videre. Under angrepet på Pearl Harbor lyktes det ikke for japanerne å senke ubåtflåten, som senere skulle bli så viktig i stillehavskrigen. Over halvparten av alle japanske lasteskip ble senket av amerikanske ubåter under krigen. Fordelen for den amerikanske marinen var at japanerne måtte seile lenger avstander enn i Atlanterhavet, og de seilte i mindre konvoier. Dermed kunne amerikanerne også bruke færre ubåter. Vanligvis besto en «flokk» av tre ubåter, og gruppens øverstkommanderende var om bord på en av dem. Dette var en vesentlig forskjell fra Dönitz' organisering, der gruppekommandøren befant seg på land. Mindre grupper og en mer nærværende kommandør betød også færre problemer med kommunikasjon og kontroll. Amerikanerne hadde også lært seg viktigheten av å begrense kommunikasjonen til det absolutt nødvendige for å unngå «Huff-Duff».

Wolfpack-taktikken ble avleggs etter andre verdenskrig. Ubåtteknologien var blitt bedre; båtene var raskere og fikk bedre våpen, så behovet for å operere i større grupper forsvant. Men pussig nok ble begrepet «wolfpack» re-introdusert under Irak-invasjonen i 2003. Da ble den brukt om den amerikanske og britiske ubåtflåten i Rødehavet.

Vellykket prøveskyting av KONGSBERG's Naval Strike Missile gjennomført fra US Navy Littoral Combat Ship

US Navy har gjennomført prøveskyting av KONGSBERG's Naval Strike Missile (NSM). Prøveskytingen ble gjennomført tirsdag den 23. september ved Point Mugu test range i California. Missilet ble testet fra USS CORONADO Independence class Littoral combat Ship (LCS), og missilet fulgte en forhåndsplanlagt bane mot et skip på 100 nautiske mils avstand. Ved ankomst målet lokaliserte missilet målet og traff et predefinert punkt.

Alle testens målsettinger ble oppnådd og testen var vellykket. Testen ga også US Navy innsikt i NSMs unike kapasiteter innen målretting, rekkevidde og overlevelsessevne. Dette er første gang denne skipsklassen har avfyrt et langtreggende anti-skip missil. Dette er også første gang US Navy tester Naval Strike Missile. Denne demonstrasjonen etterfølger en nylig vellykket NSM skyting fra en norsk Fridtjof Nansen klasse fregatt i flåteøvelsen "Rim of the Pacific 2014" som ble gjennomført nylig.

- Vi er svært fornøyde med at US Navy evaluerer NSM-missilet. Denne kontrakten innebærer ingen forpliktelser utover demonstrasjonen. Missilet er i serieproduksjon for Norge og Polen, og denne testen gir US Navy muligheten til å studere missilet nærmere i et realistisk scenario, sier Pål Bratlie, Executive Vice President, Kongsberg Defence Systems.

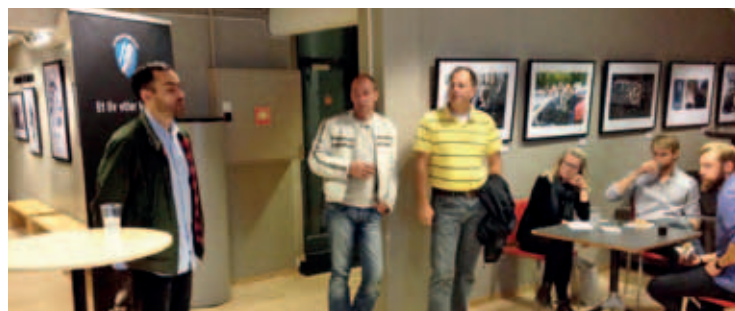
Veteran-kone oppretter «Hjemmesonen» - et sted å møtes

Veteranen løytnant Thomas Nysted er gift med Caroline Nysted, og nå har Caroline tatt initiativet til å opprette arena der veteranenes pårørende kan møtes. «Hjemmesonen» er i utgangspunktet er hjemmeside der pårørende kan dele erfaringer de har. Et nettverk som kan bidra til økt sosial trygghet for alle involverte parter.

Caroline Nysted kan fortelle at de nå etablerer et bredt nettverk av mentorer, som vil være til stede på forum, chat, telefon og mail.

Planen er også å arrangere samlinger rundt om i landet. «Hjemmesonens» nettside er: www.hjemmesonen.no
Logg inn og les mer om dette pårørende-nettverket!

Einar Holst Clausen

På filmens hus etter å ha sett filmen Victor, om en hjemkommet veteran. Thomas og Caroline Nysted sitter bakerst i bildet. Sjef Forsvarets Veterantjeneste (i gult) brigader Tom Guttormsen var også til stede.

KONGSBERG-ordre for til sammen 460 millioner til F-35 så langt i år

KONGSBERG har i sommer inngått avtaler med Marvin Engineering og Northrop Grumman til en samlet verdi av 300 millioner kroner. Kongsberg Defence Systems (KONGSBERG) har så langt i år mottatt ordre på tilsammen 460 mill. kroner til F-35 Joint Strike Fighter programmet.

De nye avtalene inkluderer blant annet kontrakter med Marvin Engineering verdsatt til 140 millioner kroner for leveranser av Air-to-Air Weapons Pylons til produksjonsfasene 6, 7 og 8 (LRIP 6-8) for F-35 Joint Strike Fighter.

Kontraktene inneholder også suppleringsleveranser til LRIP 1-3. Marvin Engineering er Lockheed Martins hovedleverandør for Weapons Pylons. Kontraktens leveranseomfang vil gjennomføres de neste to årene og representerer første reelle produksjonsavtale for Pylons. Avtalene med Northrop Grumman er på 160 millioner for leveranser av strukturelle deler i kompositt til midtseksjonen på F-35 flyet (center fuselage parts).

Avtalene gjelder for leveranser til LRIP 8 og 9 og er avrop av en rammeavtale som er forhandlet for LRIP 8-10. Avtalen offentliggjort i april i år, med Lockheed Martin er på 160 mill. kroner for leveranser av deler til halerorene på F-35 (Rudders & Vertical Leading Edges) til LRIP 8.

General med stor interesse for krigshistorie

Tidligere forsvarssjef general Harald Sunde, har blitt «gardbruker» på heltid, men er også meget aktiv i det lokale historielaget i Moelv-området, der han selv har en gård. Offisersbladet var på søndagstur til området Lundehøgda i slutten av september, invitert av Hedmark og Oppland Gardistforening. Kampene i området Lundehøgda, og blant andre 4. og 1. Gardekompani's heroiske motstand mot overlegne tyske styrkers angrep, var temaet. Krigshistorieforteller og guide i hele området, var ingen ringere enn Harald Sunde.

Den pensjonerte generalen sitter inne med imponerende detaljkunnskap om kampene i området Lundehøgda den 19-21. april 1940. Han er også en samler av våpen og annet materiell fra denne tiden, og hadde med seg noe av dette ut i skogen, slik at de 30 fremmøtte fikk se hvilke våpen som norske og tyske styrker brukte. Det ble en meget spennende og lærerik dag i området Lundehøgda, der generalen med stor entusiasme fortalte om og i detalj viste oss hvor kampene foregikk.

Sunde er også opptatt av å formidle krigshistorien til den yngre generasjonen, og har jevnlig foredrag og vandring i området med unge som eldre. Han har gitt deler av sin våpensamling til det lokale historielaget, som nå setter i stand et lite museum. I samtale med Sunde, forteller han at det ikke bare er i dagens kriger det blir begått grove overgrep/henrettelser. Tyskerne regelrett henrettet 22 sivile i Moelv-området den 19-21. april, som hevn for den motstand de møtte i området.

Offisersbladet takker Harald Sunde for en engasjerende og meget lærerik vandring i kampområdene på Lundehøgda.

Einar Holst Clausen

Nye flygere til Luftforsvaret!

Seks nye norske flygere graduerte ved Euro NATO Joint Jet Pilot Training (ENJJPT) på Sheppard Air Force Base, Texas, USA, den 19. september 2014.

Etter tretten måneder ved Camp Little Norway, hvorav en måned med teori, seks måneder på flytypen T-6, og seks måneder på flytypen T-38C, ble målet nådd – «Vingen». Klasse 14-08 var en solid klasse, og de norske var i toppen. Av syv mulige priser, tok to nordmenn fem av de syv gjeveste prisene. To norske flygere ble "Distinguished graduate". En tok i tillegg både "Commanders Trophy" og "Flying Excellence Award", og den andre tok i tillegg "Top Formation Pilot".

Graduasjonsseremonien ble en ekstra hyggelig seanse da Sjef LOI, Brigader Lars Christian "AL" Aamodt var gjestetaler. En solid tale som også ble et høydepunkt på denne "norske" kvelden. Brigader Aamodt fikk også gleden av en flytur i T-38, for dermed å få et innblikk i treningen som et modernisert ENJJPT kan tilby. De nye flygerne skal nå videre i utdanningen gjennom Introduction to Fighter Fundamentals (IFF) ved Sheppard AFB, og F-16 trening i Tucson, Arizona. Deretter følger trening ved en operativ avdeling i Norge.

BFO gratulerer våre dyktige nyutdannede flygere, og ønsker de lykke til med videre utdanning og tjeneste ved operativ skvadron her hjemme!

Nye norske flygere med oberstløytnant Dag Simastuen og brigader Lars Christian Aamodt i midten.

FØRSTE LANGPERM

Min sønn er i skrivende stund ferdig med rekruttperioden i Panserbataljonen/ Brigade Nord, og er på sin første langperm. Jeg har fått jevnlig tilbakemeldinger på at han trives, og at utdanningen ved Panserbataljonen er tøff og godt gjennomført av dyktig befal. Imponert blir jeg også når han kommer hjem, og har med seg et brev, med fyldig informasjon om Panserbataljonen, hva de har vært gjennom, og hva som ligger foran dem, inklusive datoer for øvelser og langpermer. Brevet er skrevet av rittmester Hanstad, sjef Esk 6, der han også skriver litt om seg selv. Et slikt personlig brev til de foresatte, oppleves som meget positivt, og er et skole-eksempel på god oppfølging og god kommunikasjon.

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

To legender ble gjenforent

Jagerflygerlegenden Wilhelm Mohr (97) og jagerfly-ikonet Spitfire, fra Battle of Britain, fikk en følelsesladet gjenforening under et veteran-arrangement på Kjeller flyplass lørdag den 6. september.

Spitfire over Oslo! Wilhelm Mohr i baksetet og Eskil Amdahl som pilot.
Foto: Martin Olov Enstam Bunaes.

på Kjeller flyplass

AV EINAR HOLST CLAUSEN
REDAKTØR OFFISERSBLADET

Etter et initiativ fra Luftforsvarets testpilot Eskil Amdahl, skulle veteranen generaløytnant Wilhelm Mohr hedres med en tur i sin kjære Spitfire, eller «elskerinne», som han selv har uttrykt det. I intervjuer med et fulltallig pressekorps før flyturen, fortalte han de unge journalistene: «Man setter seg ikke opp i en Spitfire, man kler den på seg! Dette er det perfekte jagerflyet».

Etter ønske fra Mohr, ble også andre gjenlevende krigsflygere og mekanikere invitert. Spitfirepilotene Rolf Kolling, Annæus Schjødt, samt mekaniker Olaf B. Kaasa, kom til Kjeller sammen med den snart 98 år gamle æresgjesten. Etter et foredrag av Cato Guhnfeldt om skvadron-tilværelsen i England, ble Mohr ikledd flydress og hjulpet opp i cockpit og stroppet fast. Etter en 20 minutters tur med Eskil Amdahl som pilot, landet en noe overveldet Spitfire-veteran på Kjeller, der han i 30-årene fikk sin flygerutdannelse. På spørsmål fra pressen om hvordan dette var,

Her er gutta samlet foran Spitfiren fra Boulthby Flight Academy. Fra venstre: Mekaniker Olaf B. Kaasa, Spitfirepilotene Annæus Schjødt, Wilhelm Mohr og Rolf Kolling, med Eskil Amdahl i mellom de to sistnevnte. Foto: Offisersbladet.

To generasjoner jagerflygere. Eskil Amdahl i samtale med Wilhelm Mohr etter flygingen. Foto: Offisersbladet

Spitfire-turen er over, og et stort pressekorps tar imot Mohr. Foto: Offisersbladet

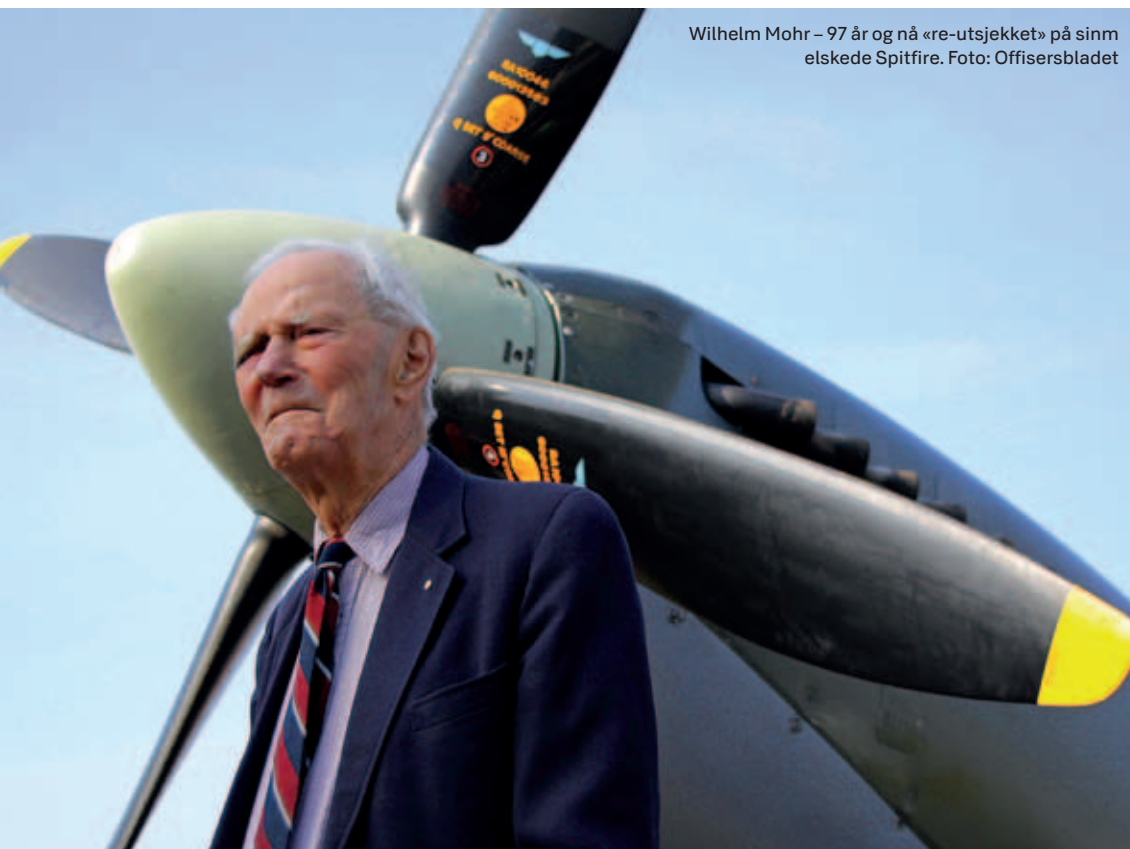
Wilhelm Mohr og Spitfiren er som skapt for hverandre. Foto: Offisersbladet

svarte den ellers så taleføre generalen kun – «fint!». Senere på dagen ble det tatt en avgjørelse på at Spitfire-veteranene Rolf Kolling og Annæus Schjødt også skulle få en tur i Spitfiren, noe de ikke brukte mange sekunder på å takke ja til!

Dette meget vellykkede arrangementet lot seg gjøre fordi Boulthby Flight Academy i Sussex, som eier blant andre denne toseters Spitfiren «G-ILDA», tillot utlån og overflygning til Norge, via Frankrike-Tyskland og Danmark. Eskil Amdahl, nylig utsjekket på Spitfire, var fartøysjef på turen til Norge, sammen med engelsk instruktør fra Boulthby.

Uten hovedsponsorene AIM Norway, Forsvarsdepartementet og Kongsberg Defence & Aerospace, samt medarrangørene stiftelsen Kjeller flyhistoriske kulturpark, Norsk Spitfirestiftelse og Offisersbladet, hadde dette på grunn av kostnadene ikke vært mulig å gjennomføre, sier Amdahl.

Minnene strømmet nok på for Wilhelm Mohr i cockpit igjen, med lyden, lukten av Spitfire og Merlinmotoren.
Foto: Martin Olov Enstam Bunaes.

Wilhelm Mohr – 97 år og nå «re-utsjekket» på sin nelskede Spitfire. Foto: Offisersbladet

FAKTA

WILHELM MOHR

Mohr fikk sin flygerutdanning på Kjeller, tjenestegjorde som flyger på Værnes flystasjon ved utbruddet av andre verdenskrig. Mot slutten av kampene i Sør-Norge tok Mohr sjøveien over til England. Mohr dro videre til Canada, og var med på å bygge opp Little Norway, der han ble instruktør. I 1941 kom Mohr til 332 (Norwegian) Squadron, der han senere også ble skvadronsjef. Mohr fortsatte i Luftforsvaret etter krigen, der han blant annet var adjutant for kong Haakon VII, senere stabs-sjef i Luftforsvarets Overkommando. Fra 1963 til 1969 var Mohr Sjef for Luftforsvaret en stilling som senere skulle bli hetende Generalinspektør for Luftforsvaret (GIL). Wilhelm Mohrs siste stilling i Luftforsvaret var som direktør ved Forsvarets høyskole. I det sivile var Wilhelm Mohr i en årrekke formann for Flyhavarikommisjonen. Mohr har også vært president i Norsk Aero Klubb.

En mekanisert kompanistridsgruppe fra Telemark Bataljon deltar på en NATO-øvelse i Latvia i høst

Kompanistridsgruppen på ca 190 soldater fra TMBN, under ledelse av major Seppola, skal være i Latvia inntil to måneder. De skal drive normal øvingsaktivitet, samt i løpet av de to månedene også delta på en øvelse, der de er underlagt en Estisk bataljon. De er oppsatt med CV-90. I 2015 vil Norge stille med Telemark bataljon i NATO Response Force. Øvelsen i Latvia vil være en viktig del av avdelingens forberedelser til dette oppdraget.

- Det er viktig å understreke at dette er en øvelse – som ikke minst vil gi norske styrker verdifullt trenings- og øvelsesutbytte. Samtidig er det et svar på det NATO har bedt sine medlemsland om, nemlig å trygge allierte ved økt aktivitet i Baltikum. Norge har støttet aktivt opp om NATOs tiltak etter Ukraina-krisen, blant annet gjennom bidrag til NATOs minerydderstyrke i Østersjøen og landstyrker til øvelser i Litauen og Latvia. Norge ivaretar også overvåkning av alliansens Nord-flanke med maritime patruljefly, sier forsvarsminister Ine Eriksen Søreide.

- Den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa er endret, og Russland viser både evne og vilje til å bruke militær makt overfor naboland. Dette understreker at NATO må fokusere på sitt eget nærområde, og på det kollektive forsvaret av medlemslandene. NATOs toppmøte bekrefter at NATO vil styrke evnen til kollektivt forsvar framover, sier hun videre.

Generalinspektøren for Hæren, Generalmajor Rune Jakobsen, er meget positiv til et slikt oppdrag. Jakobsen mener dette vil gi godt treningsutbytte for de norske soldatene.

- Slike øvelser er viktige for Hæren. Vi blir bedre av å trene sammen med allierte, slik vi gjorde med 2. bataljon i Latvia i juni, og slik vi skal gjøre med Telemark bataljon nå. Bataljonen er skreddersydd for å svare hurtig på alle typer oppdrag, enten det er operasjoner eller øvelser, har hær sjefen uttalt.

Major Seppola er sjef for den mekaniserte kompanistridsgruppen, og i samtale med Offisersbladet den 17. september, fortalte Seppola at dette er god øving på deployering, oppdragsutførelse, og koordinering sammen med våre allierte. Men vi er en profesjonell avdeling, og har vært ute i forskjellige oppdrag utenlands flere ganger, så dette skal nok gå veldig greit, sa Seppola.

Major Seppola er klar med sin mekaniserte kompanistridsgruppe. Foto: FMS

Einar Holst Calusen

Mine- og sprengningseksperter (EOD) pakker og gjør klar for avreise til Latvia. Foto: Offisersbladet

Hedret for Syria-oppdrag

Torsdag 18. september ble det holdt medaljeseremoni i Haakonsvern kirke for siste del av Sjøforsvarets personale som deltok i operasjon RECSYR.

Etter å ha tilbakelagt 33 364 nautiske mil i lasteskipet «Taiko» ble besetningen anerkjent for deres bidrag i Syria. Også nasjonalt støtteelement og staben i task-gruppen ble representert og fikk sin hedersbevisning. Mønstringsherre flaggkommandør Nils Andreas Stensønes delte ut Forsvarets operasjonsmedalje for Syria på vegne av Forsvarssjefen. Ofte er det fartøyene som profileres, men vi har hatt så mye mer og vi er avhengig av så mye mer. I dette tilfellet er det spesialister på kjemiske våpen og fartøysbeskyttelse som komplementerer de tradisjonelle enhetene våre, sa Stensønes.

ET SJØFORSVAR I OPERASJONER

«Taiko» var det norske sivile bidraget som fraktet kjemikallasten fra Syria til de endelige destinasjonene. Det fraktet over 600 tonn med kjemiske substanser til destruering. Om bord var blant annet militært personell fra Sjøforsvaret, Hæren og Luftforsvaret. Dere viser at Forsvaret og Sjøforsvaret løfter sammen og sammen blir vi gode. Dere symboliserer også det vi har blitt, et Sjøforsvar i operasjoner eller som forbereder seg til operasjoner, sa Stensønes i sin tale. Det militære personellet fra Sjøforsvarets sikkerhetssenter tilbragte 216 døgn om bord på lasteskipet.

SMÅHELTER

Etter seremonien ble også de minste heltene hedret. Barn og barnebarn av det militære personellet fra «Taiko» fikk medaljer for deres innsats hjemme. Det er de som har vært hjemme og ivaretatt både hus og dyr som gjør at vi som er på seilas får en minst mulig belastning. Ungene og barnebarna våre er særlig viktige for å støtte opp. Når vi vet at alt fungerer greit hjemme så har vi kun fokus på jobben. Derfor er det viktig at vi viser de minste at de er våre ekte helter, sa Refsnes.

Tekst og foto av Henriette Dæhli

Mønstringsherre flaggkommandør Nils Andreas Stensønes delte ut Forsvarets operasjonsmedalje for Syria.

Småheltene fikk også sin velfortjente medalje.

GENERAL SVERRE DIESEN REFSE HARALD STANGHELLE I ET INNLEGG I AFTENPOSTEN!

«Trygt plassert her oppe i hornet på veggen ved Forsvarets forskningsinstitutt registrerer jeg med rennende gammelmanns-øyne, at Aftenpostens redaktør Harald Stanghelle misliker det han ser som refsing av Regjeringens sikkerhetspolitikk, fra pensjonerte generaler. Ikke bare er jeg en pensjonert, og derfor pr. definisjon utdatert forsvarssjef. Jeg er et triggerhappy og krigshissende brushode i tillegg. Da gir det selv sagt en helt annen ballast

å ha vært, som Stanghelle, presseoffiser i den norske FN-bataljonen i Libanon på 80-tallet, når militære og sikkerhetspolitiske spørsmål skal vurderes. Tatt i betraktning at jeg har gitt uttrykk for at en eventuell intervensjon i Irak bare er et virkemiddel for å hindre et fullstendig sammenbrudd i Irak, uten mulighet for å utslette IS og stabilisere landet på sikt, er Stanghelles karakteristikk likevel overraskende.

Det er imidlertid ikke poenget her. Det kan så menn godt være at det er riktig av Norge å begrense sin innsats i Irak, eventuelt avstå fra å være med helt og holdent - det tar jeg overhodet ikke stilling til. Mitt poeng er at selv for å si nei er det en fordel å være til stede når saken diskuteres mellom allierte. Høyre er det parti som sterkere enn noe annet har understreket betydningen av norsk NATO-medlemskap og den transatlantiske forbindelse med USA. Hvis man da stiller seg slik at våre allierte ikke engang finner det bryet verd å invitere oss til å diskutere denne type spørsmål, må vi i hvert fall kunne fastslå at man ikke har lykkes spesielt godt. Da er det unektelig et paradoks at en rødgrønn regjering synes å lykkes bedre i så måte, igjen uten dermed å mene at SV er «modige» og Høyre «feige», slik Stanghelle insinuerer.

Regjeringens problem er således ikke standpunktet i seg selv, men måten saken håndteres på, og den tilsynelatende mangel på konsistens mellom sikkerhetspolitisk teori og praksis. Harald Stanghelles problem er at han ikke skiller det normative perspektiv fra det analytiske».

*Publisert på Aftenpostens «Mening»
den 24. september 2014.*

RUSSLANDS KRIG: DE BALTISKE LAND NESTE?

Den amerikansk-russiske journalisten Masha Gessen var nylig på Oslo-besøk i forbindelse med norsk lansering av boka «Ord kan knuse betong», en bok om utvikling i Russland under Putin og om den lange russiske dissentertradisjon. Hun mener at Putin nå nærmest har knust opposisjonen, og at den lange dissentertradisjonen ser ut til å være brutt under Putin. Gessen kommer også med klare advarsler til Vesten og hevder at den russiske lederens handlinger ikke kan påvirkes. For å beholde sin maktposisjon er han avhengig av ytre – og indre – fiender. Vesten og det nye styret i Ukraina fyller for tiden den rollen, men en skal ikke se bort ifra at Putin også ser etter nye jaktmarker, for eksempel de tre baltiske land. Estland og Latvia er nok mest utsatt på grunn av den store andel av etniske russere. Gessen er ikke alene om å komme med den advarselen.

Dessuten har en offisiell talsmann for det russiske utenriksdepartementet så sent som den 13. september advart «mot diskriminering av etniske russere i De baltiske stater», og samme person hevdet samme dag at «å beskytte etniske russere over hele verden hadde topp prioritet». Men med ord følger handling. Dette er neppe bare bløff, selv om mange gjerne vil tro det. En estisk etterretningsoffiser, Eston Kohver, sitter for tiden fengslet i Moskva og venter på å bli stilt for retten. Ifølge estiske myndigheter er han tatt inne på estisk territorium av russiske soldater og ført mot sin vilje over grensen. Russerne har en annen versjon om at han var inne på russisk område, men jeg velger å tro på den estiske. Estland har ingen ting å vinne med å provosere russerne ved grensen. Var dette en bevisst provokasjon for å teste Estlands NATO-medlemskap? USA har protestert og forlangt han løslatt, det bør også alle andre NATO- og EU-land gjøre.

Vi må fullt og helt stå på barrikadene sammen med både Ukraina og Baltikum, mener Gessen. Og Norge bør også yte sitt ved siden av å følge opp EUs sanksjoner etter min mening. Lille Georgia sender for eksempel både stålhelmer og skuddsikre vester til Ukraina ved siden av humanitær hjelp. Et eksempel til etterfølgelse! Senere i høst skal 70-årsdagen for frigjøringen av Finnmark markeres – både på norsk og russisk side av grensen. Markeringen på norsk side bør skje uten den russiske utenriksministeren til stede. Mannen som syntes at det ikke var ydmykende at ukrainske krigsfanger i elendig forfatning ble ført gjennom Donetsk – på Ukrainas nasjonaldag - mens pro-russisk mobb kastet søppel og tomflasker etter dem, er etter min mening uønsket i Norge. Dessuten må vi heller ikke glemme vårt eget forsvar:

- mannskaper til å bemanne alle våre marinefartøyer,
- årlig øving for alle HV-soldater,
- flere øvingsdager for innsatsstyrkene i Heimevernet,
- nyetablering av HV-016, spesialsoldater i våre største byer.

Dette koster selvsagt penger, men det er en forsikringspremie vi bør være villig til å betale. Vi kan ikke se bort ifra at vi lever i en forkrigstid.

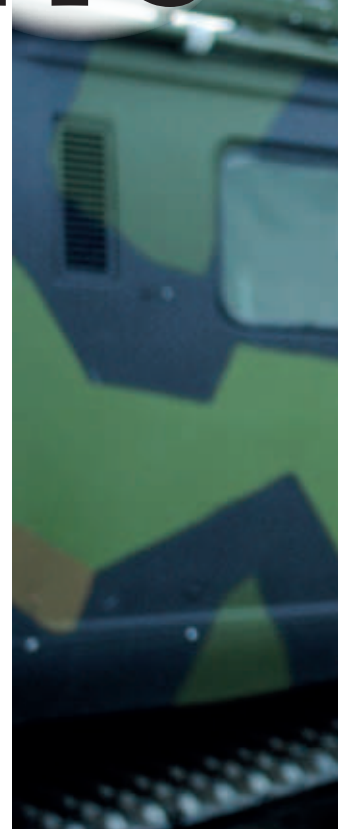
Nils Tore Gjerde

Ca 100 beltevogner oppgraderet for Skjold-garnisonen

Bjerkvik Tekniske Verksted (BTV) ved Narvik har kommet omtrent halvveis i oppgradering av ca. 100 beltevogner av typen BV 206 for 2. bataljon og Ingeniørbataljonen på Skjold. Teknikerne gjøv løs på den første vognen sommeren 2013 og slår i den siste bolten etter planen før jul 2014. Omkostningene er fastlagt til ca. 25 mill. kroner.

Slik ser en BV 206 ut etter at motoren er fjernet for overhaling.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Det spesielle ved prosjektet er at BV 206, som lenge var arbeidshesten i Hæren, har vært lagret etter avslutningen av den kalde krigen og den påfølgende nedleggelsen av mob-strukturen. 15 års stillstand gir et stort etterslep for å gjøre beltevognene pigge igjen. BTVs teknikere og ingeniører har sju forskjellige versjoner å forholde seg til.

Moderniseringen innbefatter nytt kommunikasjonssystem, lastesikring for bagasje, våpenfeste, bedre kjøling av

standard Mercedes 300 motorene, inklusiv motoroppgradering. De gamle motorene hadde en tendens til å gå varme. Svenske Hägglunds leverer delene.

På 16 av vognene lager BTV også luke og våpenfeste på taket for MG og 12,7. Vekten blir noe høyere som følge av moderniseringen. I tillegg er gamle sanitetsbeltevogner blitt tilpasset moderne krav til lys og lastesikring. Passasjerer kan bl.a. ikke lenger sitte sidelengs i vognene på benker.

Flere andre prosjekter for Forsvaret er

verdt å nevne: BTV har bygget 22 nye sanitetsvogner til HV.

-I juli overleverte vi to til hvert av HV-distriktene. Moderniseringen gir HV langt bedre sanitetsvogner enn Hæren har, sier BTVs NK og produksjonsleder major Knut Leikvam. Han har et håp om at Hæren også bestemmer seg for å oppgradere sine sanitetsvogner.

NYTT LIV TIL SCANIAVOGNER

Også en rekke Scania lastevogner er hentet ut av militære lagre etter å ha stått i mørket siden 1992. Alle er praktisk talt

deres

BTVs NK og produksjonsleder major Knut Leikvam kan ikke klage på tilgangen på gamle beltevogner som roper etter oppgradering.

Bakløftere gir Scaniavognene nytt liv etter nær-døden opplevelsen.

ubrukte og har uvanlig høye lasteramper. Her ligger forklaringen på at de havnet på lager. Lastepaletten var så høyt at ingen ville bruke dem. Men så fant et lyst hode i Forsvaret ut at hvis de fikk påbygget en bakløfter ville situasjonen bli en annen. Dette var riktig tenkt. Nå vil alle ha de brukervennlige Scaniavognene.

-Vi har bygget nærmere et halvt hundre bakløftere, derav 24 skal til HV. Samtidig skifter vi dekk som har blitt stive etter så mange år i lagerhallene, forklarer Leikvam.

Bjerkvik Tekniske Verksted jobber

Utstyr til nytt kommunikasjonssystem for BV 206 klargjøres på BTVs verksted.

hovedsakelig for Forsvaret. Men utenlandske oppdrag foraktes ikke. Teknikere fra de baltiske land har fått opplæring mens motorer for den svenske hæren er blitt oppgradert. BTV har fått fast oppdrag fra det nederlandske forsvaret for å vedlikeholde og oppbevare beltevogner til de nederlandske soldater som hvert år kommer på vinterøvelser i Nord Norge.

-Da tar vi beltevognene ut og varmer dem opp slik at nederlenderne kan kjøre av gårde i den nord-norske vinteren i behagelig temperatur, smiler Leikvam.

Etablert i 1945

Bjerkvik Tekniske Verksted kan se tilbake på nesten 70 års sammenhengende innsats for å vedlikeholde og utvikle materiell for Forsvaret. Det spares store penger ved at Forsvaret ikke betaler moms på BTVs arbeid.

Av Tor Husby

Etter en sped begynnelse på Rundhaug i Indre Troms i november 1945, ble verkstedet flyttet til sitt nåværende tilholdssted to år senere. Det harde vinterklimaet i Målselv spilte en viss rolle for flyttingen. Da den kalde krigen begynte flyttet virksomheten inn i en fjellhall, men på 1980-tallet fikk man dagens bygningsmasse.

-Vår styrke ligger i at vi ikke tar moms på tjenester utført for Forsvaret og senker timesprisen så langt ned at vi går i null. En annet pluss er at vi kjenner materiellet godt. Vi er kort sagt kostnadseffektive, mener BTVs nestsjef og produksjonsleder Knut Leikvam.

MOTIVENE

Det var to motiver for etableringen av BTV: Erfaringene fra den andre verdenskrig var at heretter måtte Forsvaret være forberedt og ha materiell som virket hvis det skulle smelle. Det andre var at etter den tyske kapitulasjonen fløt det oseaner av tysk militært materiell rundt om i landet. Mye kunne brukes, selv om masse ble "kjørt på havet".

-Jeg husker at jeg hadde tysk sambandsutstyr med ørn og hakekors på da jeg var på Jørstadmoen på 1980-tallet, smiler major Knut Leikvam.

I 2014 har BTV 115 ansatte, derav 7 læringer. Hvert år mottar man 30-40 søknader til ledige stillinger. De tradisjonelle mekaniske fag er hovedsakelig lokalt rekruttert. BTV lærer dem opp og gir sju forskjellige fagbrev. Ingeniørene søker fra hele landet. Tre nye er ansatt i 2014 og Leikvam synes man får tak i de riktige folkene.

Oscarsborg festning

– en perle i Oslofjorden

Oscarsborgs spennende historie går helt tilbake til 1628, men som festningsverk med større permanente kanoner, siden 1814. Det er i dag ingen militær operativ aktivitet på festningen, annet enn at kommandantstillingen fortsatt er besatt. Forsvarsbygg/Nasjonale festningsverker drifter og har ansvaret for alle bygninger og infrastruktur på festningen.

Fergekaia på Oscarsborg med utsikt mot Drøbak og fergetrafikken Foto:FRM200

Hotelldirektør Monica Grønvoll hjelper til med pynting til bryllup i restauranten med flott fjordutsikt.

Middag inne i historiske lokaler i befalsmessen inne i borgen, kan også ordnes.

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

Et besøk på Oscarsborg, gir deg en mulighet for et historisk tilbakeblikk på et festningsverk som har hatt stor betydning for Norges sikkerhet. Selve festningen, borgen, kanonstillingene fra flere tidsepoker, samt selvfølgelig de berømte kanonene Moses, Aron og Josva, som var med på å senke Blücher 9. april 1940, er vel verdt et besøk. Vil man bade,

fiske, leke, eller bare spise et bedre måltid, så er Oscarsborg også stedet. De siste årene har Oscarsborg også vært arena for blant annet vandreteater og operaforestillinger inne på borgen.

Det går jevnlig ferger fra Drøbak til Oscarsborg, men kommer man med egen båt, så er det en flott og godt besøkt gjestehavn, med tilhørende kafeteria/restaurant der. Fra 2004 har Oscarsborg Hotel & Resort drevet hotell og restaurant

i Forsvarets messe og befalsforlegning, med 13.000 overnattinger, fordelt på 89 rom med plass til 178 gjester. Hotelldirektør Monica Grønvoll forteller at hun til daglig har 18 ansatte, men i høysesong nesten 60. Vi har tilrettelagt og gjennomfører mange kurs og konferanser, men også større selskaper, som for eksempel brylluper, sier Grønvoll, som har vært ansatt siden 2008, og hotelldirektør siden 2011.

Kommandanten major Stein Erik Kirkhus med kontor på historisk grunn.

Kommandant major Kirkhus orienterer om kommandantboligen og Oscarsborg festning, etter å ha vist frem torpedobatteriet sammen med veteranen Ragnar Dahl.

Fra kommandantboligens 1. etasje med «Forsvarets Hus».

Kommandant på Oscarsborg festning er i dag major Stein Erik Kirkhus. En imøtekommende, blid og aktiv kommandant, som «holder fortet» og opprettholder en lang tradisjon på militær tilstedeværelse og ledelse på Oscarsborg. Kirkhus tok imot Offisersbladets delegasjon en flott høstdag i slutten av august, og viste frem kommandantboligen med kontorer og tilrettelagte møtelokaler, med trådløst nettverk og fis-basis. Her er alt

tilrettelagt, og flere militære avdelinger bør kunne legge sine møter og seminarer her i rette omgivelser, sier kommandanten med glimt i øyet. I tillegg fikk vi se rommene i første etasje, som er innredet som «Forsvarets hus», med permanente utstillinger fra alle forsvarsgrenene, slik at unge som eldre besøkende på Oscarsborg, kan få informasjon om hva Forsvarets er i dag.

Til de av leserne som enda ikke har

besøkt Oscarsborg, så anbefales et besøk. Og til Forsvarets avdelinger som skal avholde kurs/seminarer, så kan Oscarsborg anbefales. BFO har avviklet mindre og større arrangementer på Oscarsborg i lengre tid, og er meget fornøyd med både lokaler, servering, service og oppfølging.

NATO kan møte russi

Det er rimelig å frykte at alle NATO-land kan bli utsatt for cyberangrep fra Russland, i likhet med hva Ukraina utsettes for og hva Estland i 2007 og Georgia i 2008 opplevde, sier oberst Daniel "Rags" Ragsdale til Offisersbladet.

TEKST: TOR HUSBY

Ragsdale, som er ekspert på cyberspørsmål drøftet nylig dette og andre trusler med FFI, Nasjonal Sikkerhetsmyndighet, Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE) og holdt forelesning ved Universitetet i Oslo. Dessuten var han «keynote speaker» på høstkonferansen til Norsk Informasjonssikkerhetsforum. Ragsdale påpeker at alle land som står oppe i en politisk eller militær konflikt må være foreberedt på cyberangrep. Cyberangrep er en uformell krig og en tilleggstrussel for å bidra til at militære eller politiske mål nås for en angriper. En veldig kompliserende faktor, er at det er vanskelig å vite hvor slike angrep egentlig stammer fra. Ofte kan cyberkriminelle utføre oppdrag på vegne av statlige aktører.

SKREKKSCENARIER

Hvilke skader cyberangrep kan forårsake, kan få det til å gå kaldt nedover ryggen på en. Skrekkscenariene er hvis strømforsyningen lammes og damlukene åpnes. NVE har derfor strammet betydelig inn på regelverket knyttet til cybersikkerhet i kraftforsyningen, for å hindre slike katastrofer. For dette har NVE en meget aktiv beredskapsgruppe.

I like høy grad gjelder det også å beskytte seg mot elektromagnetiske pulser (EMP), som også er en utfordring for kraftforsyning og tele- og datakommunikasjon. Særlig ødeleggende er EMP pulsen, som dannes ved sprengning av kjernefysiske våpen i atmosfæren, men nå finnes bærbare eller bilmonterte EMP-våpen. De kan brukes ved angrep på enkeltanlegg. NVE har krevd forebyggende sikringstiltak, beredskap og ikke

minst *redundans*. Power Grid Resilience er en global utfordring.

Hvordan er Forsvaret i Norge forberedt på cybertrusler etter din mening?

-Jeg ser tre positive utviklingstrekk:

Forsvaret har det rette fokus, de rette folkene og jobber med de rette spørsmålene. Det er det ene. Det andre er at hele cyberforsvaret i 2011 ble samlet i EN forsvarsgren, i motsetning til tidligere der cyberforsvaret var spredd på forskjellige enheter i forsvarsgrenene. For det tredje inngikk Forsvarsdepartementet samme år en avtale med Pentagon (Det amerikanske forsvarsdepartementet) om å styrke det tosidige samarbeidet på cyberområdet. Men det er alltid rom for å utvide grensene. Utviklingen viser at truslene tas alvorlig av det norske Forsvaret og forskerne som viser en sterk vilje til å forsvare Norges cyber-

sk cyberangrep

grenser! sier den amerikanske obersten som nettopp har hoppet av fra sin militære karriere. Hans siste oppdrag var å være «Vice Dean» for utdanning på West Point.”

GLOBAL SPREDNING

Den globale utviklingen går fort og tvinger cyberforsvaret å være på tå hev. For noen år siden hadde bare noen land kapasitet til å utføre cyberangrep. Men fra 2007/2008 skjedde det en fundamental forandring med global spredning av cyberkapasitet. Praktisk talt alle land, og mange ikke-statlige aktører, kan i dag føre cyberkrig. Situasjonen er en slags historisk parallell til spredningen av kjernefysisk kunnskap og kapasitet. Heldigvis kan ødeleggelsene fra et cyberangrep ikke sammenlignes med ødeleggelsene etter et atomangrep. Ragsdale bruker betegnelsene *disruption* på det første og *destruction* på det andre.

Har IS og Al Qaida cyberkrig-kapasitet?

-Dette er et interessant spørsmål. Men konklusjonen etter 15 års krig mot ytterliggående islamske grupper i Afghanistan og Irak, var at de hadde lite cyberkrigskapasitet. Slik er det også med den islamske staten, IS.

Har angriperne eller forsvarerne overtaket for tiden?

-Cyberangrepet har hatt overtaket til nå. Cyberforsvaret må være like sterkt over alt, men angriperne trenger bare å være overlegen på ett punkt for å trenge gjennom. Cyberkrig blir derved en asymmetrisk trussel.

OPPMUNTRENDE TEGN

Ragsdale mener det er oppmuntrende tegn på at forskerne i Pentagon og i andre institusjoner, finner tekniske

Oberst Daniel "Rags" Ragsdale som er invitert av FFI for å holde foredrag om farene for cyberangrep for en rekke norske nøkkelinstitusjoner

løsninger som kan redusere den asymmetriske cybertrusselen. Det skjer en substansiell økning i investeringene, samtidig som tallet på forskere og cyberkriginstitusjoner øker. Han er også imponert over det han så og hørte på FFI.

Som programsjef i DARPA med PhD i computervitenskap fra Texas A&M University, magistergrad i computervitenskap fra Naval Postgraduate School, samt Bachelorgrad fra United States Military Academy (West Point), er Daniel Ragsdale en av USAs fremste eksperter på området. Hvis noen lurte på hva DARPA er, så er det forkortelsen for Defence Advanced Research Project Agency, som er en del av Pentagon.

KJEKT Å HA! kjekt å vite

CRISPI SNIPER

Crispi Sniper er for deg som vil ha en pustende og lett uniformssko av høy kvalitet. Med en vekt på ikke mer enn 520 gram og pustende cordura på alle sider, har du en sko som er optimal til bruk under varme forhold. Skotuppens blanke og enkle design gjør den også ideell til uniformsbruk. Crispi Sniper leveres med såle fra anerkjente Vibram, og kommer med en sjokkabsorberende midtsåle. Yttersålen er en non-slip antistatisk såle som sikrer godt grep mot underlaget. Dette ved hjelp av Vibrams patenterte gripemønster. Tilbringer du mye tid på kontoret eller i kjøretøy er dette skoen for deg.

Crispi Sniper koster 1499,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

LUMINOX NAVY SEAL COLORMARK: 3051.BO

Dette er klokken Luminox ble kjent for, og 3050-serien er fortsatt den mestselgende serien til Luminox. Klokken er utrolig lett selv om den er designet for bruk under krevende forhold. Luminox-klokkene er laget i Sveits og utstyrt med et unikt selvdrevet belysningssystem. Uten å måtte trykke på en knapp eller utsette klokken for en lyskilde, vil du alltid kunne se hva klokken er, dag eller natt, i opptil 25 år. Dette er en del av hva som gjør Luminox sine klokker til «Essential Gear», og grunnen til at Navy Seals og andre profesjonelle rundt om i verden velger Luminox.

Luminox Navy Seal koster 2649,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

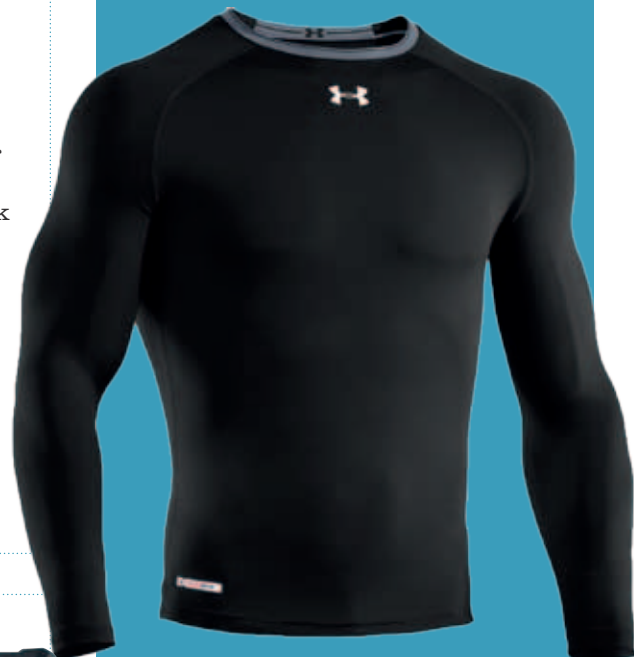
UZI FIELD COMMANDER KNIV

Grepet til denne kniven er et taktisk snøre som kan løsnes og brukes på samme måte som et 5-metersnøre. Nylon-sliren som følger med er lett og har en ekstra lomme for oppbevaring. Baksiden består av mollefeater for optimal tilpasning. Her får du mye kniv for pengene!

UZI Field Commander koster 539,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

UNDER ARMOUR HEATGEAR® SONIC COMPRESSION

Denne kompresjongenseren fra Under Armour har en ultra-tight passform og 4-veis stretch som vedlikeholder form og gir større mobilitet. Kompresjon gjør at restitusjonsprosessen fremskyndes, skader forebygges og musklene holdes friske. Stoffet sitter som et ekstra hudlag slik at du får samme kraftig kompremering som tidligere, i tillegg til meget god komfort for heldags bruk. Den har også anti-odor teknologi som gjør at du føler deg fresh og tørr under harde økter.

Under Armour HeatGear® Sonic Compression koster 269,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

INTOPSKOKKEN

DEILIG VARMENDE GUFFE (GULASJ)

Her kommer endelig en rett fra Europas skitne bakgård. Selv om jeg stort sett spiste biff eller på McDonalds da vi var i Pécs på sekstitimer, har jeg da også innimellom spist ekte ungarsk mat uten å havne på driter'n.

Jeg klarer ikke å komme på når dette kan ha vært, men det må ha vært før alt styret som oppsto da det tok av i Kosovo. Vi fikk ikke akkurat servert mat av de sinte folka i Derventa eller Brcko.

Til poenget: ungarsk gulasj, servert til to bakfulle menn i Pécs, av ei dame med en bart som ville fått mange unge fenriker til å begynne med hormoner. Fantastisk varmende mat, nå som høsten er på vei.

HVA TRENGER DU?

- 400 gram flatbiff
- Smør (eller olje hvis du er pasifist)
- 2 helt vanlige gule løk
- Litt hvitløk (et fedd eller tre)
- 1 boks eller glass tomatpuré (et eller annet sted rundt 100 gram)
- 4 poteter
- 2 røde paprika
- Du kan sikkert tilsette purre. Jeg synes det smaker dangelbær, så jeg dropper det. Ta en halv en hvis du klarer.
- 2 terninger kjøttbuljong
- 1 hel liter vann
- 2 teskjeer paprikapulver
- 1 teskje karvefrø (hele)
- 1 teskje salt
- ½ teskje pepper

HVA GJØR DU?

Skjær kjøttet i terninger. Er du presis med kniven prøver du på 2,5 x 2,5 x 2,5 cm store biter.

Kutt løk og hvitløk.

Kutt poteten i terninger, paprika i biter, og tråkk på pureen og kast den. Er du fin på det, kan du legge poteten i kaldt vann så den ikke blir brun.

Smelt smør (ekte matmonser bruker smør, og ikke hippieoppfinnelsen olje) i ei skikkelig gryte. Ha oppi løk og hvitløk, så dette får steke litt før du har oppi kjøttet. Rør så inn tomatpuré.

Tilsett potet, paprika, ikke purre, og buljongterninger rørt ut i vann. La guffa koke i 20-30 minutter. Prøv deg frem med litt salt og pepper, så du får den gode fyldige smaken. Er du pingle (sånn liten fenrik med fjon på overleppa) kan du droppe å ha i litt chili.

Lukk øynene, spis maten, og tenk tilbake til den gangen du var på nattklubb i Pécs, og endte opp så fyllesjuk at du vurderte å drukne deg i den heslige elva i Modrica.

(Den observante leser har sikkert lagt merke til at jeg har brukt den fancy bokstaven é ganske mye denne gangen. Prøver du å gjøre noe ut av det, så knekker jeg nesa di.)

Sahtein!

Av John Berg
Forsvarsanalytiker

HAMAS SVAKERE ENN I 2012

RPG 29.

Under kampene i Gaza i sommer gjorde Hamas utstrakt bruk av RGP-er, blant annet den forholdsvis nye RPG-29N Vampir. RPG-er og andre panserbekjempelsesvåpen synes å ha forårsaket ca. 40 prosent av israelernes falne i krigens ti første dager, opptil 18 av ialt 43 falne. I tillegg ble fem drept 29. juli, da terrorister etter alt og dømme kom opp fra en hittil uoppdaget grensetunnel og avfyrte et slikt missil mot foten av et vaktårn, skriver Doug Richardson i International Defence Review. I en trefning nord for Shujaiyeh ble en PPK (type ikke oppgitt) truffet av en RPG (heller ikke her type oppgitt) og syv israelere ble drept, to såret og én meldt savnet men senere fastslått drept. Ved Shujaiyeh ble også en bygning truffet av en panserbekjempelses rakett (det står "rakett", ikke "missil", type ikke oppgitt), tre israelere ble drept og mange såret.

I tillegg til RPG-29N Vampir nevnes 9K111-1 Konkurs (NATO-bet. AT-5 "Spandrel") og 9K129 Kornet (AT-14 "Spriggen"). RPG-29N Vampir, som er utviklet av russiske Bazalt, veier 18 kg skuddklar. Den består av et uttrekkbart, dobbelt bakladerrør som kan bæres på ryggen av skytteren, mens hans nr 2 bærer en meis med tre granater. Klargjøringstid fra bæring oppgis til 35 sekunder. Våpenets svakhet oppgis å være at farlig bakflammesone går hele 50 m bakover i et felt på 90 gr. Andre kilder oppgir RPG-29Ns kaliber til 105 mm og stykkpris til under 1000 dollar. Bazalt har blant annet utviklet et PG-29V stridshode med tandemladning som hevdes å ha betydelig effektivitet mot komposittpanser og mot

ERA (Explosive Reactive Armour). Trolig brukte Hamas også et nyere nordkoreansk panserbekjempelsesmissil, Bulsæ-2, som bygger på russiske 9K111 Fagot (AT-4 "Spigot") men med et nytt optisk sikte.

Richardson skriver også at Hamas ikke maktet å skyte like mange raketter per døgn mot israelsk territorium som i 2012, og heller ikke like presist. Ved konfliktens start hadde israelerne syv Iron Dome antirakett missilbatterier og ytterligere tre ble forsert inn i tjeneste. Fra 8. juli til 5. august skjøt Hamas 3.356 raketter mens 119 avfyringer mislyktes. 475 av de avfyrte Hamas-rakettene slo ned på Gazas eget territorium, 2.303 slo ned i Israel mens 578 ble skutt ned med Iron Dome (Iron Domes programvare neglisjerer raketter med baner som viser at de ikke truer tett bebodde områder). På disse 578 nedskytingene brukte Iron Dome ca. 700 Tamir antirakett missiler, dels fordi Iron Dome batteriene rundt Tel Aviv skjøt to Tamir missiler mot hver innkommende rakett. 116 raketter slo ned i tett befolkede områder men ingen traff selve Tel Aviv. Det ble skutt ned 141 raketter som var rettet mot Ashdod mens 13 slo ned i bebodde områder innenfor Iron Domes dekningsområde her, dvs. en nedskytingsprosent på ca. 91 rundt Ashdod. Nedskytingsfrekvensen synes totalt å ha ligget på ca. 83 prosent, og 96 prosent rundt Tel Aviv. Av raketttutskytingene kom ca. 18 prosent fra skoler, sykehus, religiøse institusjoner og gravplasser etc. (det fremgår ikke om boligområder er regnet med her). Israelerne bombet 1.678 utskytingsramper og ødela anslagsvis en tredel av terroristenes samlede raketarsenal, som var ca. 10.000 ved konfliktens start. (International Defence Review sept 2014)

PUTIN STØTTER IRAK

Sukhoi SU-25.

I skyggen av den amerikanske og allierte innsatsen mot IS, har både Russland og Iran levert kampfly til Irak. Det dreier seg for begges del om brukte Sukhoi Su-25 (NATO-bet. "Frogfoot") nærstøttefly. Russerne begynte allerede 28. juni, ved at fem Su-25 ble levert på New Al Muthanna flystasjon, fløyet inn med Antonov An-124 Ruslan (NATO-bet. "Condor") transportfly,

etter en rask overhaling på Kubinka flystasjon. De var ifølge det irakske forsvarsdepartementet på vingene mindre enn en uke senere. Iran fløy inn minst fire og trolig så mye som syv Su-25 1. juli. Dette skal være alle Su-25-ene Iran da rådde over, og ironisk nok var noen av dem etter alt å dømme eks-irakske fly som rømte til Iran ved starten av Gulfkrigen i 1991.

Iraks første F-16, en toseters F-16D Block 52, ble overlevert i Fort Worth, Texas, 5. juni. Planen var at Iraks to første F-16 skulle overføres til Balad flystasjon i september, men de nesten fullførte byggearbeidene på Balad ble avbrutt i juni grunnet urolighetene, og kontraktorene ble da trukket ut. Trening av irakske F-16-flygere har foregått i halvannet år på Tuscon internasjonale lufthavn, i regi av Arizona Air National Guard. Per i sommer var 11 flygere sjekket ut. Planen er at 36 F-16 skal leveres innen høsten 2017. I løpet av de ti første dagene av den amerikanske bombingene, 8. - 18. august, ble det gjennomført 68 luftangrep. Flytypene var US Navy's F/A-18 Hornet, og US Air Force's F-15, F-16 og MQ-1 Predator droner. Dessuten var det mer enn 60 ISR (Intelligence, Surveillance, Reconnaissance) fly og droner i luften. De fleste av angrepene var rettet mot områder ved Sinjarfjellet og Mosuldammen. (Air Force Magazine sept 2014, samt div. meld.)

FLERE "FULLBACK"

Sukhoi SU-34.

Det russiske flyvåpenet mottok i sommer ytterligere et antall av det nye, langtrekkende strike flyet Sukhoi Su-34 (NATO-bet. "Fullback"). Flyene ble fløyet fra Novosibirsk til Morozovsk flystasjon 10. juni. Antall er ikke oppgitt, men det dreier seg om fly under en hovedbestilling som ble inngått 1. mars 2012, på 92 fly av typen. Det siste av en tidligere og første ordre av desember 2008, på 32 Su-34, ble levert 16. desember 2013. Leveransene av de ialt 124 flyene vil fortsette til 2020, og dette er den største flyleveransen innen rustningsprogrammet 2011-2020. (Air Forces Monthly aug 2014).

15 % rabatt fordi **DU ER DEN DU ER**

Siden du er medlem av BFO får du nemlig 15 % rabatt på Super husforsikring fra If. Og det kan det være smart å benytte seg av. For de fleste av oss er huset den største investeringen vi gjør i løpet av livet.

Med Super husforsikring får du de beste dekningene som finnes i markedet. Alle plutselige og uforutsette hendelser er dekket, og i tillegg hjelper vi deg å ta vare på huset ditt. Med Super husforsikring får du også If Boligsjekk med på kjøpet.

Vil du vite mer om Super husforsikring?

RING FP PÅ TELEFON 21 07 57 10

I samarbeid med:

FP

Rolig, vi hjelper deg.

Avsender: Offisersbladet, Postboks 501 Sentrum, NO-0105 Oslo

Bergans of Norway har vært med på å sette standarden for verdens mest avanserte tur- og forsvarsutrustning siden 1908.

www.bergans.no